

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Β ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΩΝ

**Τίτλος Εργασίας : Η συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία
σχολείου οικογένειας στο νομό Ρεθύμνης**

Διπλωματική Εργασία

Ιωάννης Σ. Γκιουλέας

Αθήνα, 2019

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ , ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ : ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ Β : ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΩΝ

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Όνομα Πρώτου Καθηγητή (Επιβλέπων)

Σαΐτης Χρίστος , Ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

Όνομα Δεύτερου Καθηγητή

Σαΐτη Άννα ,Καθηγήτρια Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.

Όνομα Τρίτου Καθηγητή

Σαρδιανού Ελένη, Επίκουρη καθηγήτρια Χαροκοπείου
Πανεπιστημίου.

Ο φοιτητής Ιωάννης Γκιουλέας

δηλώνει υπεύθυνα ότι:

- 1)** Είμαι ο κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της πρωτότυπης αυτής εργασίας και από όσο γνωρίζω η εργασία μου δε συκοφαντεί πρόσωπα, ούτε προσβάλει τα πνευματικά δικαιώματα τρίτων.

- 2)** Αποδέχομαι ότι η ΒΚΠ μπορεί, χωρίς να αλλάξει το περιεχόμενο της εργασίας μου, να τη διαθέσει σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από τη ψηφιακή Βιβλιοθήκη της, να την αντιγράψει σε οποιοδήποτε μέσο ή/και σε οποιοδήποτε μορφότυπο καθώς και να κρατά περισσότερα από ένα αντίγραφα για λόγους συντήρησης και ασφάλειας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η δημιουργία της παρούσης εργασίας , δεν θα ήταν δυνατή να πραγματοποιηθεί χωρίς την βοήθεια του Ομότιμου καθηγητή του πανεπιστημίου Αθηνών κ. Σαΐτη Χρήστου ,τον οποίο ευχαριστώ θερμά για τις συμβουλές του, τόσο κατά την διάρκεια των μαθημάτων του, που παρακολούθησα στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος του Χαροκόπειου πανεπιστημίου, όσο και κατά την διάρκεια συγγραφής της μελέτης. Ευχαριστώ επίσης τα μέλη της επιτροπής κα. Σαΐτη Άννα καθηγήτρια Χαροκοπέιου πανεπιστημίου και κα. Σαρδιανού Ελένη Επίκουρη καθηγήτρια Χαροκοπέιου πανεπιστημίου, για τις χρήσιμες παρατηρήσεις τους οι οποίες με βοήθησαν στην τελική μορφή της μελέτης. Τέλος θέλω να ευχαριστήσω όλους τους διευθυντές ,υποδιευθυντές, δασκάλους και εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων του νομού Ρεθύμνης που έλαβαν μέρος στην έρευνα για την διανομή, συμπλήρωση, συγκέντρωση των ερωτηματολόγιων, τα οποία αποτέλεσαν το ερευνητικό εργαλείο ,για την διεξαγωγή της παρούσης μελέτης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	8
ABSTRACT.....	9

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.Οριοθέτηση του θέματος.....	10
2.Εννοιολογική αποσαφήνιση όρων.....	10
2.1 Η έννοια του σχολείου	10
2.2 Η έννοια του διευθυντικού /ηγετικού στελέχους	11
2.3 Η έννοια της οικογένειας	12
3.Δομή της εργασίας	12

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ:ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Κεφάλαιο πρώτο

Προβληματική της έρευνας

1.Περίληψη	14
2.Διατύπωση του ερευνητικού προβλήματος.....	14
3.Σκοπός και ερευνητικές υποθέσεις.....	15
4.Αναγκαιότητα της έρευνας	16
5.Σπουδαιότητα της έρευνας.....	17
6.Προυποθέσεις της έρευνας.....	17
7.Οριοθέτηση του προβλήματος.....	18

Κεφάλαιο δεύτερο

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

1.Περίληψη	18
2.Βιβλιογραφική ανασκόπηση του ρόλου των διευθυντικών στελεχών στη συνεργασία σχολείου και οικογένειας.....	19
3.Θεωρητικό πλαίσιο αναφοράς :σχολική διεύθυνση	20
3.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις	20
3.1.1.Διοικητική δομή του σχολείου	21
3.1.2.Ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων	22
3.1.3.Έννοια και σημαντικότητα της σχολικής διεύθυνσης.....	23
3.1.4.Χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού ηγετικού στελέχους.....	23
3.1.5.Τα ηγετικά στελέχη ως παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας της σχολικής μονάδας	24
3.2 Προσέγγιση στην επικοινωνία σχολείου –οικογένειας	25
3.2.1.Έννοια και σημαντικότητα της επικοινωνίας σχολείου –οικογένειας.....	25
3.2.2.Μοντέλα επικοινωνίας σχολείου –οικογένειας.....	26
3.2.3.Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία σχολείου –οικογένειας.....	31
3.3 Το πλαίσιο συνεργασίας σχολείου –οικογένειας	34
3.4.Παράμετροι αποτελεσματικής λειτουργίας σχολείου –οικογένειας.....	35

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ:Η ΕΡΕΥΝΑ

Κεφάλαιο τρίτο

Μεθοδολογία της έρευνας

1.Περίληψη	38
2.Η μεθοδολογία της έρευνας	38
3.Περιγραφή του δείγματος	38
4.Η διαδικασία συλλογής δεδομένων –Ερωτηματολόγια	39

5.Στατιστικές τεχνικές	40

Κεφάλαιο Τέταρτο

Ανάλυση αποτελεσμάτων έρευνας

1.Περίληψη	41
2.Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας	42
3.Περιγραφική στατιστική ανάλυση και πίνακες διπλής εισόδου για τους ελέγχους συσχετίσεων.....	42

Κεφάλαιο πέμπτο

Ερμηνεία αποτελεσμάτων έρευνας

1.Περίληψη	89
2.Ποιοτική ανάλυση των δημογραφικών στοιχείων του δείγματος	90
3.Ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της περιγραφικής στατιστικής.....	91
4.Ποιοτική ανάλυση των προτάσεων και απόψεων των εκπαιδευτικών ...	93

Κεφάλαιο έκτο

Τελικά συμπεράσματα και προτάσεις

1.Περίληψη	94
2.Συμπεράσματα.....	94
3.Προτάσεις	96
4.Προτάσεις για μελλοντική έρευνα.....	96

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

1. Βιβλιογραφία	98
2. Ερωτηματολόγιο	103

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για να μπορούν οι σχολικές μονάδες να έχουν αποτελεσματικότητα πρέπει να υπάρχει καλή συνεργασία μεταξύ σχολείου-οικογένειας-διευθυντή του σχολείου. Ο διευθυντής έχει σαφώς σημαντική θέση ,για να βοηθήσει την καλή συνεργασία οικογένειας –σχολείου, και με το κύρος του, τις γνώσεις του, και το ήθος του μπορεί να συμβάλει στην συνεργασία στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κύριος σκοπός της παρούσης μελέτης είναι η διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνου, για την συνεργασία οικογένειας –σχολείου και την συμβολή του διευθυντή σε αυτήν.

Λέξεις κλειδιά: Διευθυντής, συμβολή, σχέσεις οικογένειας-σχολείου, συνεργασία .

Abstract

So as for a school unit to be effective , there must be good collaboration between school-family- principal. Obviously the principal has a key role in the good cooperation between school and family. The principal 's knowledge, status and ethics can contribute to it as well as to the framework of the educational process. The main aim of the present study is to investigate the attitudes and views of the primary school educators of Rethymno regarding the collaboration between family and school and the principal 's role in it.

Keywords: Principal, contribution , family-school relations, cooperation

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.Οριοθέτηση του θέματος:

Η συνεργασία σχολείου και οικογένειας είναι θεσμοθετημένη από το νόμο(άρθρο 53 του νομού 1566/1985) μέσω της σύστασης του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων. Η αποτελεσματικότητα της όμως και η καλή συνεργασία, εξαρτάται από την ειλικρινή διάθεση και καλή θέληση και των δυο πλευρών.

Ο άμεσα υπεύθυνος για να δημιουργήσει και να υποστηρίξει την σχέση μεταξύ γονέων και σχολείου είναι ο διευθυντής του σχολείου . Ο διευθυντής, θα πρέπει να βρει τον τρόπο επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας των μαθητών. Αυτός ως ηγέτης θα φροντίσει να εξομαλύνει τις πιθανές τριβές μεταξύ εκπαιδευτικών και γονέων και σαν ηγέτης θα πρέπει να δείξει στους εκπαιδευτικούς ,γονείς και μαθητές πως πρέπει να συνεργάζονται για να πραγματοποιήσουν τους στόχους ,και πως θα έχουν αποτελεσματικότητα. Θα μοιραστεί μαζί τους το όραμα της επιτυχίας και θα προωθήσει το ομαδικό πνεύμα και τις καινοτόμες προσεγγίσεις. Στην Ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα ο διευθυντής του σχολείου περιορίζεται στο ρόλο εφαρμοστή-εκτελεστή της κεντρικής εκπαιδευτικής πολιτικής(Σαϊτής 2007).Επίσης έρευνες έχουν δείξει ότι υπάρχει μη αποτελεσματική συνεργασία οικογένειας- σχολείου και συχνά το κλίμα είναι αρνητικό μεταξύ τους(Γεωργίου 1996-Παπαγεωργάκης 2015). Σκοπός της συγκεκριμένης εργασίας είναι να δείξει τη συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου-οικογενείας ως παράγοντα αποτελεσματικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων του νομού Ρεθύμνης. Έτσι η έρευνα μας θα επικεντρωθεί στα δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνου.

2Εννοιολογική αποσαφήνιση όρων

2.1Η έννοια του σχολείου

Το σχολείο είναι μια ειδική κοινωνία που ζει το σήμερα με τον δικό της αυτόνομο τρόπο. Είναι ένα ίδρυμα σχεδιασμένο να ενθαρρύνει τους μαθητές να μαθαίνουν υπό την καθοδήγηση των δασκάλων τους. Είναι ένα δημόσιο η ιδιωτικό ίδρυμα που σκοπό έχει την μόρφωση και την αγωγή και το οποίο βασίζεται σε ένα αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Είναι επίσης ένας θεσμός που έχει ως

στόχο την επιτέλεση συγκεκριμένων λειτουργιών όπως κοινωνικοποίηση, μετάδοση γνώσεων κ.λ.π. Από τη μελέτη της σχετικής βιβλιογραφίας (ενδεικτικά: Hoy & Miskel, 1996, Bollen 1996, Κωνσταντίνου 1998, Σαΐτης 2007 α,β,γ) γίνεται σαφές ότι δεν υπάρχει συμφωνία των επιστημόνων για τον όρο “σχολείο”. Υπάρχουν ερευνητές που θεωρούν το σχολείο βασική μονάδα του εκπαιδευτικού συστήματος, η οποία έχει καθορισμένο πρόγραμμα σπουδών, ενιαία διοίκηση, έχει τους ίδιους σκοπούς, δέχεται μαθητές με καθορισμένους όρους, έχει συγκεκριμένο χρόνο σπουδών και παρέχει αναγνωρισμένο από την πολιτεία τίτλο σπουδών (Δενδρινού-Αντωνάκη 1971). Επίσης κάποιοι θεωρούν ότι είναι “κοινωνικό δημιούργημα το οποίο πρόεκυψε για να ικανοποιηθούν βασικές κοινωνικές ανάγκες” (Κωνσταντίνου 1994:17). Κάποιοι άλλοι θεωρούν το «σχολείο» κοινωνικό σύστημα το οποίο παίρνει από το περιβάλλον πόρους και μέσω της εκπαίδευσης παράγει μορφωμένους μαθητές και αποφοίτους (Hoy & Miskel, 1996) κ.λ.π. Το σχολείο είναι ένας σύνθετος οργανισμός με παιδαγωγικό προσανατολισμό που οφείλει να υλοποιεί τους παιδαγωγικούς και κοινωνικούς του σκοπούς συμβάλλοντας στην κοινωνική μάθηση (Σαΐτης 2007 Α:94-97). Αυτό γίνεται γιατί το σχολείο και κάθε δραστηριότητα μέσα σε αυτό εκφράζει φαινόμενα με πολυδιάστατες όψεις όπως η κοινωνική, η παιδαγωγική, η νομική, η οικονομική κ.α. Κατά την κοινωνική επιστήμη το σχολείο είναι ένα κοινωνικό σύστημα που επηρεάζει και επηρεάζεται από το περιβάλλον που λειτουργεί και υπάρχει. Οι περισσότερες χώρες έχουν σχολεία ενταγμένα σε εκπαιδευτικά συστήματα η παρακολούθηση των οποίων είναι συνήθως υποχρεωτική.

2.2 Η έννοια του διευθυντικού/ηγητικού στελέχους

Ως στέλεχος χαρακτηρίζεται κάθε φορέας θέσης εργασίας, που μπορεί να παίρνει αποφάσεις, οι οποίες επηρεάζουν άμεσα την εργασία άλλων μέσα σε μια υπηρεσία. Κατά συνέπεια, ηγετικά στελέχη της εκπαίδευσης θεωρούνται εκείνα τα στελέχη, τα οποία προΐστανται άλλων φορέων θέσεων εργασίας (Κανελλοπουλος, 1990, Σαλαβου, 2013). Τα ηγετικά στελέχη διακρίνονται σε ανωτέρα, μεσαία και κατώτερα. Η διοικητική διάθρωση του σχολικού συστήματος στην Ελλάδα μπορεί να διακριθεί σε τέσσερα επίπεδα διοίκησης: το εθνικό, το περιφερειακό, το νομαρχιακό και το σχολικό. Μόνο ο διευθυντής και ο υποδιευθυντής που ασχολούνται καθημερινά με την διοικητική λειτουργία του σχολείου εντάσσονται στην ιεραρχική δομή της εκπαίδευσης (Σαΐτης 2014). Ο διευθυντής λοιπόν, εκτός από τη γραφειοκρατική εργασία του, έχει και τον χειρισμό του ανθρωπίνου δυναμικού. Σύμφωνα με τον Σαΐτη (2008) το σχολείο θα πρέπει να αναπτύξει συνεργασίες με την κοινωνία και να κάνει ο διευθυντής τους υφιστάμενους του να τον ακούν, να τον σέβονται και να τον εκτιμούν.

2.3 Η έννοια της οικογένειας

Οικογένεια είναι ένα σύνολο ανθρώπων που ζουν κάτω από την ίδια στέγη και συνδέονται μεταξύ τους με γάμο και συγγένεια. Τα είδη της οικογένειας είναι:

Πυρηνική οικογένεια: Είναι η κυρίαρχη μορφή οικογένειας .Δημιουργείται με τον γάμο από τους συζύγους μόνο ή και τα παιδιά τους. Στην Ελλάδα η οικογένεια έχει παιδοκεντρικό χαρακτήρα, δηλ. δίνει έμφαση στην ανατροφή και πνευματική εξέλιξη των παιδιών.

Μονογονεϊκή οικογένεια: αποτελείται από έναν γονέα και ένα ή περισσότερα παιδιά .Σε αυτόν τον τύπο οικογένειας είναι και οι ανύπαντρες μητέρες.

Οικογένεια χωρίς γάμο: είναι ζευγάρια που ζουν μόνοι ή με παιδιά.

Εκτεταμένη οικογένεια: αποτελείται από τρεις ή περισσότερες γενιές που ζουν στο ίδιο σπίτι. Αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών.(Μαρκαντώνης, Ι ,κ.α(1991) αναφ. στο βιβλίο οικιακής οικονομίας Α Γυμνασίου σελ 6-7)

3.Δομή της εργασίας

Η συγκεκριμένη μελέτη χωρίζεται σε τρία μέρη .Το πρώτο αποτελεί τη θεωρητική διερεύνηση του θέματος και έχει δυο κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο διατυπώνεται το ερευνητικό πρόβλημα, ο σκοπός, οι ερευνητικές υποθέσεις και η αναγκαιότητα διεξαγωγής της παρούσης μελέτης. Το δεύτερο κεφάλαιο έχει την βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος για τον ρόλο του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου –οικογένειας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση Ρεθύμνου. Το θεωρητικό πλαίσιο ερευνά την έννοια και τον ρόλο του διευθυντή, του συλλόγου γονέων και της συνεργασίας μεταξύ τους. Επίσης τις θεωρίες και τα μοντέλα για την σχέση σχολείου –οικογένειας και την συνεργασία σχολείου-οικογένειας, ως παράγοντα συνεργασίας και αποτελεσματικότητας του σχολείου.

Στο δεύτερο μέρος της μελέτης έχει τέσσερα κεφάλαια. Στο τρίτο κεφάλαιο έχουμε την περιγραφή του δείγματος , τη διαδικασία συλλογής δεδομένων, την μεθοδολογία της έρευνας και τις στατιστικές τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν. Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται η ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας μέσω της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης και υπάρχουν οι πίνακες διπλής εισόδου για τους ελέγχους συσχέτισεων. Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας και στο έκτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας και παρουσιάζονται προτάσεις προς συζήτηση. Στο τρίτο μέρος υπάρχει η βιβλιογραφία και το ερωτηματολόγιο της μελέτης.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ:ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1.Περίληψη

Το πρώτο κεφάλαιο θέλει να μας δείξει , την συμβολή των διευθυντών των δημοτικών σχολείων ,στην συνεργασία σχολείου- οικογένειας ως παράγοντα της αποτελεσματικότητας των σχολείων. Να καθορίσει τον ρόλο του διευθυντή ,τον σκοπό, τους στόχους και τις υποθέσεις και να δείξει την αναγκαιότητα της διεξαγωγής της έρευνας ,στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του νομού Ρεθύμνης .Επίσης δείχνει την σπουδαιότητα των σχέσεων και της συνεργασίας σχολείου και γονέων των μαθητών, αλλά και τον τρόπο για την επιτυχή διεξαγωγή της μελέτης.

2.Διατύπωση του ερευνητικού προβλήματος

Όπως έχουμε αναφέρει παραπάνω, σημαντικό ρόλο για να είναι μια σχολική μονάδα αποτελεσματική, πρέπει να υπάρχει αποτελεσματική και αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Το σχολείο πρέπει να εκσυγχρονιστεί και να βελτιώσει τις αντιλήψεις του για τις σχέσεις αυτές, και να επανασχεδιάσει την στρατηγική του, για την πλησιάσει τους γονείς των μαθητών του(Erstein 1992).Βλέποντας την βιβλιογραφία στον Ελλαδικό χώρο συμπεραίνουμε ότι η σχέση σχολείου -οικογένειας ελάχιστα έχει ερευνηθεί από την πλευρά των γονέων (Ματσαγγούρας, Βερδής 2003).Αυτό γίνεται γιατί η συνεργασία γονέων –σχολείου έχει μπει στην εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια. Η εμπλοκή των γονέων στους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων είναι πλέον ουσιαστική και συχνά επιζητούν πιο ενεργητική συμμετοχή στη λειτουργία του σχολείου(Μπόνια 2011).Λόγο ότι το νομικό πλαίσιο είναι ασαφές και περιορισμένο η σχέση οικογένειας-σχολείου διατηρείται σε τυπικό και απλό επίπεδο.

Ο διευθυντής του σχολείου σαν ηγέτης, πρέπει να βλέπει τι είναι αυτό που δημιουργεί προβλήματα, αλλά και τι είναι αυτό που παρακινεί τους γονείς να λάβουν μέρος στην εκπαίδευση των παιδιών τους ,πρέπει να μπορεί να προσεγγίσει εποικοδομητικά όλους τους γονείς και να ενθαρρύνει τους εκπαιδευτικούς .να αναπτύξουν προγράμματα και δραστηριότητες σε συνεργασία με τους γονείς των μαθητών . Επίσης πρέπει να είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει τις συγκρούσεις που μπορεί να δημιουργηθούν μεταξύ γονέων και δασκάλων. Η παρουσία ικανού διευθυντή στο σχολείο γίνεται αισθητή με γυμνό μάτι. Αντίθετα η απουσία του τραυματίζει το σχολείο. <Κάθε διευθυντής

χρειάζεται να έχει ένα όραμα για το σχολείο του. Να ξέρει προς τα πού κατευθύνεται. Αυτό το όραμα πρέπει να το παρουσιάζει στους υφιστάμενους του στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Επίσης οι διευθυντές πρέπει να προσπαθούν να φέρουν νέες ιδέες για ανανέωση και αναβάθμιση του σχολείου, να αναπτύσσουν πρωτοποριακές σκέψεις που προάγουν το φαινόμενο της αγωγής ή να αναπτύσσουν δραστηριότητες που προβάλλουν και αναδεικνύουν το σχολείο στην τοπική κοινωνία και δίνουν κύρος στον εκπαιδευτικό ανεβάζοντας το κοινωνικό του γόητρο> (Ιωάννης Πυργιωτάκης 2001). Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία που καθορίζονται τα καθήκοντα του διευθυντή μιας σχολικής μονάδας(ΦΕΚ 1340/16/10/2002). Οι έρευνες έχουν δείξει πως οι διευθυντές στερούνται επιστημονική διοικητική γνώση και συνεχή επιμόρφωση που θα τους βοηθήσει στην αποτελεσματικότητα της δουλειάς τους και δεν θεωρούνται υποχρεωτικά για την επιλογή τους. Αντίθετα οι έρευνες έχουν δείξει , ότι οι εκπαιδευτικοί κατανοούν την θετική επίδραση της γονεϊκής εμπλοκής .Όμως έλλειψη επιστημονικής κατάρτισης σε θέματα επικοινωνίας ,ίσως δημιουργεί προβλήματα στην συνεργασία σχολείου-οικογένειας.

Η εκπόνηση της παρούσας εργασίας έχει σκοπό τη διερεύνηση των σχέσεων συνεργασίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου, αλλά και την συμβολή του διευθυντή σε αυτή την συνεργασία ,ως παράγοντα αποτελεσματικότητας των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης. Επιμέρους στόχοι της έρευνας είναι η συγκριτική μελέτη και συσχέτιση των απόψεων των εκπαιδευτικών για το επίπεδο συνεργασίας του σχολείου με τους γονείς των μαθητών, για την συμβολή του διευθυντή στην σχέση αυτή και τον ρόλο που διαδραματίζει στην αποτελεσματική λειτουργία του δημοτικού σχολείου ,σε σχέση με τον φύλο τους, την ηλικία τους ,την εκπαιδευτική τους εμπειρία ,την ειδικότητα, την σχέση εργασίας, και τις σπουδές τους.

3.Σκοπός και ερευνητικές υποθέσεις.

Αυτή η μελέτη θέλει να δείξει τις ιδέες, τις τάσεις και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, για την συνεργασία σχολείου –οικογένειας και πως ο διευθυντής μπορεί να βοηθήσει σε αυτή την διαδικασία. Δείχνει επίσης τις προτάσεις τους σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν και πως μπορούν να βρεθούν διάφορες λύσεις.

Οι ειδικότεροι στόχοι της εργασίας είναι :

1)Να βρει τις αντιλήψεις, ιδέες και στάσεις των εκπαιδευτικών του νομού Ρεθύμνης για την συνεργασία σχολείου-οικογένειας.

2)Να γίνει καταγραφή των προτάσεων των εκπαιδευτικών για την βελτίωση της παραπάνω συνεργασίας.

3)Να βρεθεί, η συμβολή του διευθυντή στην βελτίωση της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας.

4)Να βρεθεί εάν υπάρχει, ικανοποίηση από την πλευρά των εκπαιδευτικών, με την συνεργασία γονέων-σχολείου.

5)Να βρεθεί εάν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ ικανοποίησης των εκπαιδευτικών του νομού Ρεθύμνου και επιπέδου συνεργασίας γονέων-σχολείου.

Οι ερευνητικές υποθέσεις είναι:

1)Ο ρόλος του διευθυντή είναι σημαντικός για την ανάπτυξη των καλών σχέσεων μεταξύ των γονέων και του σχολείου και επίσης στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου.

2)Οι αντιλήψεις και οι απόψεις των εκπαιδευτικών διαφέρουν αρκετά μεταξύ τους ,ως προς το επίπεδο συνεργασίας που έχουν με τους γονείς, ανάλογα με: α)ηλικία , και β)την οργανικότητα του σχολείου .

3)Οι γονείς ανταποκρίνονται θετικά η αρνητικά στις προσκλήσεις του δημοτικού σχολείου.

4)Η καλή συνεργασία μεταξύ οικογένειας και σχολείου ,βοηθάει την αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου.

5)Το πόσο ευχαριστημένος είναι ο εκπαιδευτικός, με την συνεργασία που έχει με τους γονείς των μαθητών του, φαίνεται με την βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

4. Αναγκαιότητα της έρευνας.

Οι έρευνες έχουν δείξει ,τα τελευταία χρόνια τη θετική επίδραση που ασκεί η συνεργατική σχέση σχολείου και οικογένειας ,στην αποτελεσματικότητα του σχολείου. Το σύγχρονο ανοιχτό σχολείο αναπτύσσει τη δραστηριότητα του μέσα σε ένα κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον, επικοινωνεί με το περιβάλλον αυτό, δέχεται τις επιδράσεις και αμφίδρομα επιδρά σε αυτό. Μεγάλο ρόλο σε αυτή την συνεργατική σχέση έχει ο διευθυντής του σχολείου. Είναι αυτός που οδηγεί τη σχολική κοινότητα , καθορίζει τους στόχους και να βρίσκει τον τρόπο για την επίτευξη τους, για ένα σχολείο ελεύθερο και ανοιχτό στην κοινωνία. Γονείς και σχολείο αλληλεπιδρούν στον ίδιο χώρο με συνευθύνη. Προϋποθέσεις βέβαια της αλληλεπίδρασης αυτής που έχει στόχο τη βελτίωση της επίδοσης του

μαθητή σε γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και της περαιτέρω αποτελεσματικότητας του σχολείου, είναι ο καθορισμός των ορίων δράσης και δικαιοδοσίας κάθε πλευράς, η ειλικρίνεια και η αμοιβαία εμπιστοσύνη. (Soliman, 1996, όπ. αναφ.στονΣυμεού,2003). Οι πρακτικές με τις οποίες οι γονείς αντιμετωπίζουν το σχολείο, εναπόκεινται στο κοινωνικό-μορφωτικό τους υπόβαθρο. Αντιθέτως η Παπαδογιάννη-Χριστοδούλου (1987) υποστηρίζει πως η αποτελεσματικότητα των γονέων μπορεί να ελαττωθεί, όταν οι ίδιοι δεν συμπορεύονται με τους εκπαιδευτικούς ,τις μεθόδους και τις πρακτικές που θέλουν οι εκπαιδευτικοί..Επίσης οι εκπαιδευτικοί μέσα από την συνεργασία τους με τους γονείς μαθαίνουν τα προβλήματα και τις επιθυμίες των μαθητών τους, και ανακαλύπτουν τον τρόπο με τον οποίο θα πλησιάσουν τον κάθε μαθητή ξεχωριστά. Έτσι ο μαθητής έχει θετική άποψη για τους εκπαιδευτικούς ,το σχολείο και την μάθηση. Ψάχνοντας την ελληνική βιβλιογραφία δεν βρίσκουμε εργασίες που να αναφέρονται στον ρόλο του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου -οικογένειας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του νομού Ρεθύμνης.

Από τα παραπάνω, φαίνεται η αναγκαιότητα της διερεύνησης της υφιστάμενης κατάστασης , στη συνεργασία διευθυντή-σχολείου-οικογένειας, στο περιβάλλον της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, με στόχο την ανατροφοδότηση και την σύνταξη προτάσεων ,για την βελτίωση της στο μέλλον.

5.Σπουδαιότητα της έρευνας.

Η σπουδαιότητα της έρευνας έχει να κάνει , με το ότι αν και στα δημοτικά σχολεία του Ρεθύμνου λειτουργούν σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων με αξιόλογη δράση (π.χ. σύλλογος γονέων 16^{ου} δημοτικού σχολείου Ρεθύμνου), δεν έχει διερευνηθεί το επίπεδο της σχέσης διευθυντής-σχολείο-οικογένειας ,και εάν αυτή η σχέση αποτελεί παράγοντα για την αποτελεσματικότητα των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης.

Από τα ευρήματα που θα καταγράφουν και θα αναλυθούν ,θα βγουν συμπεράσματα και προτάσεις που σκοπό έχουν να βελτιώσουν τις σχέσεις σχολείου –οικογένειας.

6.Προϋποθέσεις της έρευνας.

Σημαντική προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της μελέτης είναι η επικοινωνιακή συνεργασία των διευθυντών ,υποδιευθυντών και εκπαιδευτικών των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης. Όστε να συλλεχτούν τα προς διερεύνηση δεδομένα μέσω του ερωτηματολογίου. Οι ερωτήσεις του οποίου είναι διατυπωμένες κατανοητά Και με σαφήνεια. Η μέθοδος μέσω ανώνυμου ερωτηματολογίου παρουσιάζει μειονεκτήματα όπως την χαμηλή συμμετοχή και η

ασάφεια απαντήσεων. Η έρευνα έγινε τον τελευταίο μήνα του 2018(Δεκέμβριος) Σε επιλεγμένα δημοτικά σχολεία του νομού Ρεθύμνου. Τα δεδομένα αναλύθηκαν με στόχο την διατύπωση συμπερασμάτων που θα αναφέρονται στο νομό Ρεθύμνης.

7.Οριοθέτηση του προβλήματος.

Η παρούσα έρευνα διερευνά την αποτελεσματική λειτουργία των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης, σε σχέση με ποιόν τρόπο βοηθά ο διευθυντής την συνεργασία σχολείου –οικογένειας. Συγκεκριμένο αντικείμενο της έρευνας και σημαντικό , είναι οι τάσεις ,ιδέες και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών των δημοτικών σχολείων του Ρεθύμνου, ως προς την δημιουργία σχέσεων συνεργασίας με τους γονείς των μαθητών τους.

Η συνεργασία της διοίκησης του σχολείου μαζί με τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς, και το θετικό κλίμα που δημιουργείται μέσω της καλής επικοινωνίας-συνεργασίας αποτελούν κύριο παράγοντα της αποτελεσματικής λειτουργίας του σχολείου. Ο διευθυντής του σχολείου σαν ηγέτης είναι αυτός που θα δημιουργήσει τις συνθήκες για αυτή την συνεργασία και θα πρέπει να βρει τρόπο να εμπλέξει δημιουργικά και εποικοδομητικά τους γονείς, με στόχο να γίνει καλύτερη η εκπαίδευση που δίνεται στα παιδιά τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

1.Περίληψη

Στο δεύτερο κεφάλαιο υπάρχει η βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος μας. Δείχνει αποτελέσματα μελετών για τον ρόλο του διευθυντή, σχετικά με την συνεργασία σχολείου οικογένειας .Σημαντικός είναι ο παράγοντας συνεργασία στο σχολείο, μεταξύ διευθυντή ,εκπαιδευτικών και γονέων, παρουσιάζοντας ενδεικτικές έρευνες για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Μετά αναφέρεται το θεωρητικό πλαίσιο για την επικοινωνία και τα μοντέλα επικοινωνίας σχολείου –οικογένειας και αποσαφήνιση των όρων σχολική διεύθυνση και ηγετικό στέλεχος. Η έρευνα αυτή γίνεται για να δούμε πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου και οικογένειας στο νομό Ρεθύμνης.

2.Βιβλιογραφική ανασκόπηση του ρόλου των διευθυντικών στελεχών στη συνεργασία σχολείου και οικογένειας.

Μελετώντας την Ελληνική και ξένη βιβλιογραφία βλέπουμε ότι όλοι οι ερευνητές θεωρούν σημαντική την διοίκηση στην αποτελεσματικότητα της σχολικής μονάδας. Κατά τον Σαΐτη(2014) :Η σημαντικότητα της σχολικής διεύθυνσης ,σε σχέση με την εργασία των απλών εκπαιδευτικών ,έγκειται στην προσπάθεια να κάνει τους τελευταίους να εκτελούν το έργο τους σωστά και πάντα εντός του νόμιμου πλαισίου. Ως διευθυντικά στελέχη μιας σχολικής μονάδας χαρακτηρίζονται ο διευθυντής και ο υποδιευθυντής ,ο οποίος βοηθάει τον διευθυντή στο έργο του, και κάποιες φορές τον αναπληρώνει σε απουσία του.(Σαΐτης 2008) Το σύγχρονο σχολείο πρέπει να έχει ένα διευθυντή με γνώσεις και κριτική σκέψη. Βασικό ρόλο παίζει η προσωπικότητα ,η συγκρότηση της σκέψης του διευθυντή, η παιδαγωγική του κατάρτιση , η εμπειρία και η ικανότητα αντιμετώπισης δύσκολων καταστάσεων.(Γεράρης και Μπαλτατζής 2006) Οι διευθυντές με ικανότητα να λύνουν προβλήματα έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να γίνουν αποδεκτοί ως ηγέτες ,από διευθυντές που δεν έχουν αυτή την ικανότητα.(Σαΐτης 1998)Ο Πασιαρδής (2001) αναφέρει πως ο ρόλος του διευθυντή ως εκπαιδευτικού ηγέτη αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία, λόγω της αύξησης των προσδοκιών για υψηλότερη απόδοση των σχολείων. Ο διευθυντής πρέπει να προωθεί την συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς, τους συντονιστές(πρώην σχολικούς συμβούλους), τους γονείς και την τοπική κοινωνία (Huber 2004).Η διοίκηση θα πρέπει να στηρίζεται στην καλή συνεργασία με το προσωπικό του σχολείου του, στον συμμετοχικό τρόπο λήψης απόφασης, την καλή επικοινωνία με τους γονείς και την σωστή διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού .Βασικές επικοινωνιακές ικανότητες είναι η ακρόαση και η λεκτική και μη λεκτική συμπεριφορά και η δεκτικότητα.(Lambert 1999). Αυτές , μαζί με την συναισθηματική νοημοσύνη βοηθούν τον διευθυντή στην διοίκηση.(Κατσαρός 2008:118)Κατά τον Ματσαγκούρα (1998) ο διευθυντής έχει πολυσύνθετο ρόλο. < Έχει την :1)δημιουργία οργανωτικής κουλτούρας με στόχο την δημιουργία κοινών οραμάτων ,2) την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό,3) την ελαχιστοποίηση των διαφορών εξουσίας, 4) την ενίσχυση των αντιλήψεων συλλογικής αυτονομίας, 5) την επικοινωνία με γονείς και τοπική κοινωνία 6) την καλλιέργεια του <ανήκειν> >. Πολλές φορές οφείλει να είναι και διαχειριστής και ηγέτης.(Lux, 2003) Οι ενέργειες που χαρακτηρίζουν ένα αποτελεσματικό διευθυντή και συμβάλουν στην βελτίωση των σχέσεων των ανθρώπων που εμπλέκονται στην σχολική κοινότητα είναι η συλλογική διοίκηση και το καλό σχολικό κλίμα.(Παπαναούμ,1995 Πασιαρδής 2004 :110)Ο διευθυντής θα πρέπει να έχει καλές γνώσεις ψυχολογίας ,γιατί ο χειρισμός του ανθρώπινου παράγοντα είναι δύσκολη υπόθεση .Έτσι πρέπει να προωθεί τις θετικές διαπροσωπικές σχέσεις με τους γονείς των μαθητών του και την ανάπτυξη σχέσεων

εμπιστοσύνης με τους εκπαιδευτικούς το σχολείου του. Άρα ένας διευθυντής θα πρέπει να έχει και δεξιότητες και χαρακτήρα(Blanchard and Miller,2007). Ο διευθυντής είναι αυτός που θα δώσει την ενθάρρυνση στους γονείς να κατανοήσουν τη σημασία της συμμετοχής και της συνεργασίας τους με το σχολείο.(Αθανασούλα-Ρέππα 2008:170)

Ο αποτελεσματικός σχολικός ηγέτης θέλει να υπάρχει γονεϊκή εμπλοκή στο σχολείο του, φροντίζοντας το σχολείο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των γονέων ,να τους δείχνει ότι είναι καλοδεχούμενοι να τους δίνει κίνητρα να συμμετέχουν στις δράσεις του η να προσφέρουν εθελοντική εργασία.(Αθανασούλα-Ρέππα,2008:176) Έτσι κατά τον Σαΐτη (2014)θα πρέπει να τοποθετείται στην θέση του διευθυντή σχολικής μονάδας ,το πιο κατάλληλο πρόσωπο. Ο Παπαγεωργιάκης (2015:152) αναφέρει ότι ο διευθυντής οφείλει:1)να επικοινωνεί με τους γονείς ,2)να αναγνωρίζει το δικαίωμα των γονέων να υποστηρίζουν την γνώμη τους, 3) να συμμετέχει στις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων, 4) να ενημερώνεται από τους γονείς για προβλήματα του σχολείου, κ.λ.π. Τέλος θα πρέπει ο διευθυντής να εφαρμόσει τη στρατηγική ,<ανοικτών θυρών> και να εντάξει στο σχολείο μορφές συμμετοχικής διοίκησης(Σαΐτης 2008:72).Με αυτό τον τρόπο θα κάνει το σχολείο φιλικό προς τους γονείς και θα βελτιώσει την γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαιδευτική διαδικασία των παιδιών τους.

3.Θεωρητικό πλαίσιο αναφοράς: Σχολική διεύθυνση

3.1 Εισαγωγικές παρατηρήσεις .

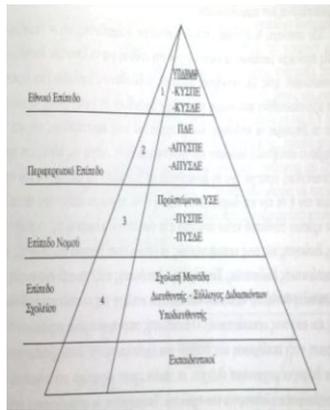
Διεύθυνση είναι η ενεργοποίηση και καθοδήγηση του ανθρωπίνου δυναμικού ,προκειμένου να συμβάλλει αποτελεσματικά στην υλοποίηση των αντικειμενικών σκοπών του οργανισμού.(Σαΐτης 2014:39) Σχολική διεύθυνση είναι η παροχή ορισμένης κατεύθυνσης στο υφιστάμενο προσωπικό για να γίνουν ενσυνείδητες ενέργειες με σκοπό την υλοποίηση των προγραμμάτων δράσης του οργανισμού(Τύπας και Κατσαρός ,2003,Σαΐτης ,2008^α, Georges et al 1998). Η μεγαλύτερη δυσκολία της σχολικής διεύθυνση , έχει να κάνει με τον παράγοντα άνθρωπο, που είναι δύσκολο να προβλέψουμε την συμπεριφορά του. Έτσι το έργο της διεύθυνσης θα πρέπει να είναι: α)η καθοδήγηση, β)η παρότρυνση γ) η συνεργασία ,δ) η μεγιστοποίηση της προσπάθειας. Πιο συγκεκριμένα (Georges et al 1998, Πετρίδου ,1998)στα πλαίσια της διεύθυνσης μπορούμε να βάλουμε τα εξής : α)την εκχώρηση εξουσίας , β) την παρακίνηση του ανθρωπίνου δυναμικού, γ)τον συντονισμό δραστηριοτήτων, δ)επικοινωνία, ε)διαχείριση συγκρούσεων .Δύο είναι

οι τρόποι άσκησης της διεύθυνσης :α)ο κλασσικός τρόπος, που ασκεί εξουσία ο διευθυντής μέσω της επιβολής, β)ο σύγχρονος τρόπος, μέσω της καλής συνεργασίας και της συλλογικής προσπάθειας.(Κούρτης 1977) Ο διευθυντής δεν είναι σωστό να ασκεί εξουσία μόνο με την δύναμη της θέσης του και στην πίεση που ασκεί στους υφιστάμενους του ,αλλά θα πρέπει να βρει τρόπους να επικοινωνεί μαζί τους και να επηρεάζει θετικά την συμπεριφοράς τους ,ώστε οι εκπαιδευτικοί να εργάζονται θετικά και συνεχώς με την θέληση τους, για την πραγματοποίηση των στόχων του σχολικού οργανισμού.

3.1.1.Διοικητική δομή του σχολείου.

Στον σχολικό χώρο ο κάθε εργαζόμενος έχει τον δικό του τίτλο, όπως διευθυντής, υποδιευθυντής, δάσκαλος, εκπαιδευτικός ειδικότητας. Αυτό δείχνει τη συγκεκριμένη θέση που έχει στην σχολική μονάδα .Ακόμα ,η κάθε θέση συνδέεται με καθορισμένα καθήκοντα ,κανόνες και αναμενόμενα πρότυπα συμπεριφοράς.(Μιχαλόπουλος ,1998)Στον σχολικό χώρο τα όργανα που εμπλέκονται στην λειτουργία του είναι: α) Διοικητικά (διευθυντής, υποδιευθυντής, δάσκαλοι , εκπαιδευτικοί-ειδικοτήτων , σύλλογος - διδασκόντων), β)διαχειριστικά (σχολική επιτροπή) , γ)Υποστηρικτικά (σύλλογος γονέων ,επιτροπή παιδείας του δήμου).Ο διευθυντής στο Ελληνικό σχολείο είναι στο χαμηλότερο σημείο στην ιεραρχία της εκπαίδευσης ,έτσι έχει την λιγότερη ευθύνη αλλά και εξουσία σε σχέση με τα διοικητικά στελέχη. Αυτό δείχνει ότι στο Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα είναι συγκεντρωτικό και οι αποφάσεις λαμβάνονται από την ΚΥ του υπουργείου παιδείας(Σαΐτη 2006).Κάθε πρόγραμμα εκπαιδευτικής πολιτικής δημιουργείται από την κεντρική εξουσία και κατευθύνεται από πάνω προς τα κάτω και εξαρτάται από τις ικανότητες του διευθυντή του σχολείου ,για να γίνει πραγματοποιήσιμο. Ο διευθυντής βρίσκεται μεταξύ των ανώτερων ηγετικών στελεχών της εκπαίδευσης και των υφιστάμενων εκπαιδευτικών του σχολείου. Ο διευθυντής έχει ηγετικό ,επικοινωνιακό και παρακινήτικό ρόλο και πρέπει να καθοδηγεί τους υπόλοιπους στην πραγματοποίηση των κοινών τους στόχων. Επίσης πρέπει να δίνει το καλό παράδειγμα για τους υφιστάμενους του, οι οποίοι δέχονται επιρροές από την συμπεριφορά του. Ο διευθυντής μαζί με τον υποδιευθυντή και τον σύλλογο διδασκόντων ασκούν εξουσία στο εκπαιδευτικό ίδρυμα. < Το σχολείο αποτελεί οργανωτικό σχηματισμό του κράτους που επιδιώκει να πετύχει τους στόχους του ασκώντας δημόσια εξουσία>. (Σαΐτης-Σαΐτη 2012).

2

Η ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΡΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

3.1.2.Ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων.

Το 1985 η ελληνική πολιτεία με το άρθρο 53 του Ν. 1566 εισήγαγε το θεσμό

της συμμετοχής των γονέων στη λειτουργία του σχολείου ως βοηθητικό όργανο της διοίκησής του (Αθανασούλα-Ρέππα, 2008) . Ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων είναι ένα όργανο θεσμοθετημένο, που ιδρύεται σε κάθε σχολική μονάδα και εκφράζει τους γονείς μέσα στο σχολείο ,και η παρουσία του είναι νομικά κατοχυρωμένη από τον νόμο 1566/1998 ,όπως αντικαταστάθηκε με τον νόμο 2621/1998.Μελη του ,όλοι οι γονείς των μαθητών του σχολείου. Έχει έδρα του το σχολείο. Δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα και λειτούργει με την αγάπη και τον εθελοντισμό των γονιών. Στόχος του η αναβάθμιση της δημόσιας δωρεάν παιδείας. Ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, η εμπλοκή των γονέων στους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων είναι πιο ουσιαστική και συχνά επιζητούν πιο ενεργητική συμμετοχή στη λειτουργία του σχολείου(Μπόνια, 2011).

Ο σκοπός των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων είναι:

α)Να βοηθούν μαθητές που έχουν διάφορα προβλήματα (οικονομικά κ.λ.π.)

β)Η επιδίωξη καλής συνεργασίας μεταξύ διευθυντή-εκπαιδευτικών-συλλόγου γονέων ώστε οι μαθητές να βλέπουν με αγάπη το σχολείο τους , και το δάσκαλο τους οδηγό στην σύγχρονη κοινωνία.

γ)Συνεργασία με εκκλησία , με το τμήμα παιδείας του δήμου που ανήκει το σχολείο, θιάσους , με άλλους συλλόγους γονέων, με χορευτικούς συλλόγους, αθλητικά σωματεία κ.λ.π.(π.χ. η συνεργασία των συλλόγων γονέων και των δημοτικών σχολείων του Ρεθύμνου με την ομάδα μπάσκετ CRETA KINGS για το πρόγραμμα εθελοντισμού ASSIST)

δ)Η αγορά υλικού εξοπλισμού, καθώς και η αποκατάσταση ζημιών στο κτήριο του σχολείου.(προτζέκτορες, υπολογιστές, αθλητικό υλικό κ.λ.π.)

ε)Βελτίωση των εγκαταστάσεων του σχολείου, για την βελτίωση της ζωής των μαθητών στο χώρο του σχολείου.(π.χ. καθαρισμός αυλής ,βάψιμο εξωτερικών τοίχων, σχολικός κήπος κ.λ.π.)

στ)Ο σύλλογος γονέων διοργανώνει για την ψυχαγωγία των μαθητών εκδρομές, γιορτές, θεατρικές παραστάσεις, εκθέσεις ,ομιλίες, αθλητικές δραστηριότητες

κ.λ.π.(π.χ. στο Ρέθυμνο ο σύλλογος γονέων του 16ου δημοτικού σχολείου διοργανώνει το χωριό του αι- Βασίλη τα Χριστούγεννα , όχι μονό για τους μαθητές του ,αλλά και για όλη την πόλη).

3.1.3.Έννοια και σημαντικότητα της σχολικής διεύθυνσης.

< Ο διευθυντής μιας σχολικής μονάδας είναι σημαντικός. Όλη η σημασία έχει να κάνει με την θέση που έχει ο διευθυντής στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής ιεραρχίας και στις αρμοδιότητες που ασκεί>.(Σαΐτη-Σαΐτης 2012) Ο διευθυντής βρίσκεται χαμηλά στην ιεραρχία της εκπαιδευτικής πυραμίδας, όμως ο διευθυντής έχει επικοινωνιακό ρόλο γιατί βρίσκεται μεταξύ των ανώτερων στελεχών της εκπαίδευσης και των υφιστάμενων εκπαιδευτικών που υπάρχουν στο σχολείο του. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η σχολική διεύθυνση είναι ένα σύστημα δράσης που συνίσταται στην ορθολογική χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων για την πραγματοποίηση των στόχων που επιδιώκονται από τα δημοτικά σχολεία.(Σαΐτης 2014:24) Ο κάθε εκπαιδευτικός επίσης εφαρμόζει την εκπαιδευτική φιλοσοφία , όπως αυτός θεωρεί, το τι είναι η εκπαίδευση. Επειδή η φιλοσοφία εκπαίδευσης είναι διαφορετική από εκπαιδευτικό σε εκπαιδευτικό ,η συμβολή του διευθυντή είναι σημαντική αφού με την κατάλληλη καθοδήγηση βοηθάει τους συνάδελφους του να κατανοήσουν καλύτερα τις μορφωτικές, παιδαγωγικές και κοινωνικές συνθήκες του συγκεκριμένου σχολείου. Όλοι μαζί, θέλουν την ολόπλευρη ,αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοκινητικών δυνάμεων των μαθητών. Ο πιο σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία ενός σχολείου είναι η ικανότητα της ηγεσίας του συγκεκριμένου σχολείου. Οι εκπαιδευτικοί έχουν να διαχειριστούν και αυτοί, τα μέσα και τα υλικά, το χρόνο και τον χώρο στην τάξη, την συμπεριφορά των μαθητών ,την επικοινωνία με γονείς ,συναδέλφους και διευθυντή κ.λ.π.< Ο σωστός διευθυντής –ηγέτης είναι αυτός που κερδίζει την εθελοντική συνεργασία από τους συνάδελφους του>.(Μπουραντάς 2005) Η σημαντικότητα της σχολικής διεύθυνσης σε σχέση με την εργασία των απλών εκπαιδευτικών ,έγκειται στην προσπάθεια να κάνει τους τελευταίους να εκτελούν το έργο τους σωστά και πάντα εντός του νόμιμου πλαισίου.(Σαΐτη-Σαΐτης 2012)

3.1.4.Χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού ηγετικού στελέχους.

Ο πιο βασικός παράγοντας που επηρεάζει την αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου είναι η ικανότητα διοίκησης του ηγετικού στελέχους .Ο διευθυντής πρέπει να έχει τα γνωρίσματα και τις ικανότητες του καλού και αποτελεσματικού ηγέτη. Οι διευθυντές που έχουν την ικανότητα να δίνουν λύσεις στα διάφορα προβλήματα που παρουσιάζονται, έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να γίνουν αποδεκτοί ως

ηγέτες, από διευθυντές που δεν μπορούν να βρύνουν εύκολα λύσεις . Ο Handy (1981:89)<θεωρεί ότι τα χαρακτηριστικά του ικανού ηγέτη είναι: α)η ευφυΐα, β) η πρωτοβουλία, γ)η αυτοπεποίθηση. Συγγραφείς Hay και Miskel(1996: 378-380) : α) προσωπικότητα, β)εργασιακή παρακίνηση, γ) δεξιότητες > .Ο Coleman που υποστηρίζει: < ότι η συναισθηματική νοημοσύνη είναι η ικανότητα που πρέπει να έχουν οι ηγέτες ελέγχοντας τα δικά τους συναισθήματα και δημιουργώντας θετικά συναισθήματα στους υφισταμένους τους>. Ένας ηγέτης πρέπει ακόμα να κατέχει ορισμένες βασικές ικανότητες και να συμπεριφέρεται με δεδομένους τρόπους.(Σαϊτης,2005^α:236-239) Έτσι ένας διευθυντής θα πρέπει να προσαρμόζεται στην κάθε περίπτωση, να βοηθά συναισθηματικά τα μέλη της ομάδας του και να ξεπερνά εύκολα και γρήγορα τις δύσκολες περιπτώσεις. Οι Θεοφιλίδης και Στυλιανίδης (2000:16-23) θεωρούν ότι:< βασικά χαρακτηριστικά και συστατικά της αποτελεσματικής οργάνωσης και διοίκησης του σχολείου είναι: α)το όραμα, β)οι ικανότητες μετασχηματισμού, γ)η ενδυνάμωση εκπαιδευτικών μέσα από την εμπλοκή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, δ)η σταθερότητα και η ενσυνείδητη δράση, ε) η δημιουργικότητα που σχετίζεται με την επινόηση και εφαρμογή ριζοσπαστικών λύσεων, στ)η ευαισθησία που εκφράζεται μέσα από την κατανόηση που δείχνει στα συναισθήματα και τις φιλοδοξίες, ζ)η επαγγελματική πληρότητα> .Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι δεν υπάρχουν κοινά κριτήρια. Επίσης σε πολλές περιπτώσεις διευθυντές χωρίς τα αναγνωριζόμενα ως χαρακτηριστικά του ηγέτη, αναδείχθηκαν καλύτεροι ηγέτες από άλλους που είχαν αυτά τα χαρακτηριστικά , και δεν βοηθηθήκαν από τις περιστάσεις και απέτυχαν. <Με βάση τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ηγέτη, σε διάφορα συστήματα επιλογής ηγετικών στελεχών, πρέπει να συνδυάζεται απαραίτητα με το έργο που θα εκτελεστεί και τις συνθήκες εκτέλεσης του έργου>.(Σαϊτης 2014 :124)

3.1.5.Τα ηγετικά στελέχη ως παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Οι διοικητικές δραστηριότητες είναι ίδιες για όλους τους διευθυντές-ηγέτες, όμως η διαφορά είναι στον τρόπο αντιμετώπισης των προβλημάτων από αυτούς. Αυτό είναι σημαντικό, στην διαχείριση του δυσκολότερου αντικείμενου που είναι ο ανθρωπίνος παράγοντας σε συνδυασμό με την επιδίωξη του αποτελέσματος. Οι δεξιότητες ενός ηγετικού στελέχους πρέπει να είναι: α) να γνωρίζει, το πώς θα συνεργάζεται σωστά με τους υφιστάμενους του . Ο διευθυντής πρέπει να βλέπει την συμπεριφορά και την δράση των μελών της ομάδας του(σύλλογος διδασκόντων) .Πρέπει να ξέρει καλά την ψυχολογία του ατόμου και της ομάδας για να μπορεί να προλαβαίνει ανεπιθύμητες συμπεριφορές μέσα στο σχολείο και να δημιουργεί καλό κλίμα εργασίας, ώστε να βοηθάει στην πραγματοποίηση των στόχων του σχολικού οργανισμού. Πρέπει να είναι ήρεμος ,να έχει υπομονή, γιατί

τις ώρες που ο σύλλογος διδασκόντων συνεδριάζει μετά το τέλος των μαθημάτων , οι εκπαιδευτικοί είναι κουρασμένοι. Επίσης καλή διάθεση ,να σέβεται τις ιδέες των άλλων και οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να πουν την άποψη τους ελεύθερα, και να βοηθάει να βρεθεί η σωστή λύση και όχι να θέλει να επιβάλει την άποψη του. β) Η επαγγελματική του ικανότητα. Ο διευθυντής θα πρέπει να κάνει καλή εκτίμηση των καθηκόντων ,ευθυνών, και υπηρεσιακών προβλημάτων των εκπαιδευτικών, να ασκεί καλή εποπτεία και να παίρνει σωστές αποφάσεις. Αλλά για να γίνει αυτό θα πρέπει να υπάρχει διοικητική εμπειρία και καλή επιστημονική κατάρτιση του διευθυντή .Θα πρέπει να ξέρει καλά τα αντικείμενα της δουλειάς του. γ)Αντιληπτική ικανότητα. Αυτή είναι απαραίτητη στα ανώτατα στελέχη στην εκπαιδευτική πυραμίδα.(Σαϊτή -Σαϊτής 2012:274-275) Σε γενικές γραμμές τα ηγετικά στελέχη θα πρέπει να διαμορφώνουν το θετικό κλίμα συνεργασίας και να δίνουν το όραμα προς μια κατεύθυνση θέλουν να οδηγήσουν τον σχολικό τους οργανισμό. Ένας διευθυντής ανθρώπινος ,αφοσιωμένος στην εργασία του ,δημοκρατικός, φιλικός, που εμπνέει εμπιστοσύνη και σεβασμό τους συνάδελφους του, επιστημονικά καταρτισμένος, μπορεί να οδηγήσει αποτελεσματικά την σχολική του μονάδα.

3.2 Προσέγγιση στην επικοινωνία σχολείου οικογένειας.

3.2.1.Έννοια και σημαντικότητα της επικοινωνίας σχολείου -οικογένειας

Η επικοινωνία είναι μια διεργασία αμφίδρομης ροής πληροφοριών μεταξύ δυο ανθρώπων ανεξάρτητα αν αυτή η ενέργεια δημιουργεί κλίμα αμοιβαίας κατανόησης και καλών ανθρωπίνων σχέσεων. (Σαϊτής 2014:151) Η επικοινωνία υπάρχει μέσα στις ανθρώπινες δραστηριότητες και έχει μεγάλη σημασία για μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους μας . Στα σχολεία η επικοινωνία είναι σημαντική γιατί η διδασκαλία γίνεται μέσω λεκτικής η μη λεκτικής επικοινωνίας. Οι άμεσα εμπλεκόμενοι με την εκπαίδευση θέλουν περισσότερη ενημέρωση από την σχολική μονάδα γιατί: α)η συγκέντρωση πληροφοριών βοηθά, στο να πάρει ο διευθυντής σωστές αποφάσεις ,β)λιγοστεύουν οι συγκρούσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και σχολείου –οικογένειας γ)δημιουργούνται καλές σχέσεις μεταξύ διευθυντή- γονέων-εκπαιδευτικών. Ο διευθυντής σαν ηγέτης δεν μπορεί να αγνοήσει τους γονείς των μαθητών του σχολείου του, και είναι υπεύθυνος για την δημιουργία και διατήρηση καλών σχέσεων μαζί τους. Έχει αναγνωριστεί από πολλούς εκπαιδευτικούς και γονείς η σημασία που έχει η συνεργασία του σχολείου με την οικογένεια. Είναι γεγονός ότι η καλή συνεργασία σχολείου και οικογένειας

εξαρτάται κατά κύριο λόγο από την ικανότητα επικοινωνίας του διευθυντή.(Σαϊτή-Σαϊτής 2012:411) Άρα λοιπόν οι γονείς των μαθητών του σχολείου δεν πρέπει να είναι αποκομμένοι από τις σχολικές διαδικασίες. Κατά τον Ζάχαρη (1985 :520) η αρμονική συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση πολλών σοβαρών προβλημάτων του σχολείου. Επίσης και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές αντιμετωπίζονται καλύτερα, εάν υπάρχει καλή συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Από αυτή την συνεργασία βγαίνουν όλοι κερδισμένοι: α)οι μαθητές, γιατί νιώθουν το σχολείο σαν το σπίτι τους. β)οι εκπαιδευτικοί ,γιατί έχουν τις πληροφορίες για τους μαθητές και έτσι μπορούν να κάνουν την δουλειά τους καλύτερα. γ) οι γονείς, γιατί έχουν από τους δασκάλους , μια αληθινή εικόνα, για το πια απόδοση έχουν τα παιδιά τους στο σχολείο δ)το σχολείο, γιατί υπάρχει η έμπρακτη συμμετοχή των γονέων στα διάφορα προβλήματα του σχολείου ,και έχουν την βοήθεια τους για την επίλυση τους, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.(Σαϊτή-Σαϊτής 2012:97)

3.2.2.Μοντέλα επικοινωνίας σχολείου -οικογένειας

Όταν το κάθε παιδί μπαίνει στο σχολικό περιβάλλον, βρίσκεται ανάμεσα σε δυο περιβάλλοντα ,του σχολείου και της οικογένειας. Αυτά τα δυο περιβάλλοντα επιδρούν και εξαρτώνται το ένα από το άλλο. Η οικογένεια και το σχολείο έχουν κοινό σημείο συνεργασίας το παιδί ,στο οποίο στρέφεται όλο το ενδιαφέρον τους για να το βοηθήσουν να αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και να αναπτυχτεί κοινωνικό-συναισθηματικά . Για να μπορέσει να πραγματοποιηθεί αυτό όμως θα πρέπει να υπάρχει καλή σχέση , συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ οικογένειας και σχολείου. Η αναγκαιότητα επικοινωνίας σχολείου και οικογένειας ,αποτελεί στην εποχή μας αντικείμενο έρευνας από τους επιστήμονες ,καθώς έχει αλλάξει ο τρόπος αντιμετώπισης του παιδιού. Το παιδί και το μέλλον του παιδιού απασχολεί έντονα την οικογένεια και την εκπαιδευτική κοινότητα. Παρατηρούμε ότι στα μοντέλα που θα παρουσιάσουμε η οικογένεια και το σχολείο είναι δυο υποσυστήματα ,που ο βαθμός συνεργασίας και αλληλεπίδρασης τους, συντελεί στην πρόοδο και στην σωστή ανάπτυξη του μαθητή (Κικκιγιάννη 2008:40). Κάποια μοντέλα επικοινωνίας, σχολείου και οικογένειας είναι:

Σταδιακό μοντέλο .

Το μοντέλο αυτό προσπάθησε πρώτο να προσδιορίσει τη σχέση οικογένειας και σχολείου . Στηρίχτηκε στις θεωρίες Erikson και Piaget, σύμφωνα με το συγκεκριμένο μοντέλο ,για την ανάπτυξη του παιδιού την ευθύνη έχει πρώτα η

οικογένεια και μετά το σχολείο και αργότερα το ίδιο το άτομο σαν ενήλικας. Το συγκεκριμένο μοντέλο δεν επιτρέπει την συνεργασία σχολείου και οικογένειας (Φαφούτη 2014).

Το συνεργατικό μοντέλο γονεϊκής εμπλοκής της Swarp (1993)

Η Swarp θεωρεί ότι τρία μοντέλα περιγράφουν την σχέση σχολείου και οικογένειας:

A) Το προστατευτικό μοντέλο: Το μοντέλο αυτό προέρχεται από τις θεωρίες των Weber και Person(1955) .Σύμφωνα με αυτό ,οι οργανισμοί και οι οργανωμένες ομάδες λειτουργούν αποτελεσματικά όταν είναι αυτόνομες και ανεξάρτητες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα του μοντέλου, είναι ότι εκπαιδευτικοί και γονείς δεν πρέπει να μπερδεύονται ο ένας με τον άλλο. Θεωρεί ότι γονείς και εκπαιδευτικοί πρέπει να συνεργάζονται μόνο όταν υπάρχει προβληματική συμπεριφορά και μαθησιακές δυσκολίες. Δεν δέχεται την γονεϊκή εμπλοκή και την συνεργασία σχολείου και οικογένειας.(Φαφούτη 2014)

B) Μοντέλο μεταβίβασης πληροφοριών μεταξύ σχολείου και οικογένειας: Οι εκπαιδευτικοί διατηρούν το ρόλο του ειδικού που επικοινωνούν με τους γονείς και τους ενημερώνουν για την πρόοδο των παιδιών τους ,και οι γονείς υποστηρίζουν τους στόχους του σχολείου ευνοούν και ενισχύουν την εκπαιδευτική διαδικασία.(Σιάσος 2016)

Γ)Συνεργατικό μοντέλο: Όταν εκπαιδευτικοί και γονείς έχουν καλή συνεργασία (Σιάσος 2016).Εξαρτάται από τέσσερις παράγοντες:

- I. Η αμφίδρομη επικοινωνία σχολείου και οικογένειας.
- II. Η ενδυνάμωση της μάθησης στο σχολείο και στο σπίτι.
- III. Παροχή αμοιβαίας υποστήριξης.
- IV. Κοινές αποφάσεις εκπαιδευτικών και γονέων .

Το μοντέλο γονεϊκής εμπλοκής των Grolnick Benjet, Karowski και Apostoleris (1997).

Η γονεϊκή εμπλοκή είναι συνάρτηση τριών παραγόντων που εντάσσονται σε τρία επίπεδα:

α) Το επίπεδο ατομικού παράγοντα: τα προσωπικά χαρακτηριστικά γονέων και παιδιών. Επίσης οι στάσεις, οι πεποιθήσεις των γονέων για τον εαυτό τους και για τον ρόλο τους στην ανατροφή των παιδιών τους. (Σιάσος 2016)

β) Επίπεδο περιβαλλοντικού παράγοντα: είναι οι παράγοντες του οικογενειακού και κοινωνικού περιβάλλοντος που μεγαλώνει το παιδί.

γ) Επίπεδο θεσμικών παραγόντων: οι στάσεις, οι αντιλήψεις και οι πρακτικές του διευθυντή και των εκπαιδευτικών που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα της γονεϊκής εμπλοκής στην εκπαιδευτική διαδικασία. (Σιάσος 2016)

Το μοντέλο των σχέσεων οικογένειας-σχολείου των Ryan and Adams (1995)

Αυτό το μοντέλο περιγράφει τις σχέσεις που αναπτύσσονται μέσω της προσωπικότητας και της αλληλεπίδρασης των μελών της οικογένειας με τα οποία επηρεάζουν τη συμπεριφορά του παιδιού στο σπίτι και στο σχολείο (Κιρκιγιάννη 2012:105). Έχει κεντρικό σημείο αναφοράς το επίπεδο (0) που είναι η επίδοση και η συμπεριφορά του παιδιού, και έχει άλλα έξι επίπεδα διαδοχικά γύρω από αυτό. Τα επίπεδα είναι σε τέσσερις κατηγορίες και διαρθρώνονται με κριτήρια την εγγύτητα τους, ως προς την σχολική επιτυχία στο επίπεδο (0). (Σιάσος 2016)

α) Κατηγορία

ΕΠΙΠΕΔΟ 0: Επιλογή του παιδιού, η οποία έχει τις σχολικές επιδόσεις και γενικά τη συμμετοχή του στο σχολείο.

ΕΠΙΠΕΔΟ 1: Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του παιδιού. Τα οποία σχετίζονται με την σχολική του επίδοση.

β) Κατηγορία

ΕΠΙΠΕΔΟ 2: Γονεϊκή εμπλοκή στις σχολικές δραστηριότητες του παιδιού.

ΕΠΙΠΕΔΟ 3: Γενική επικοινωνία με το παιδί.

γ) Κατηγορία

ΕΠΙΠΕΔΟ 4: Γενικές οικογενειακές σχέσεις. Αναφέρεται στην ποιότητα σχέσεων των μελών της οικογένειας.

ΕΠΙΠΕΔΟ 5: Προσωπικά χαρακτηριστικά των γονέων.

δ) Κατηγορία:

ΕΠΙΠΕΔΟ 6: Κοινωνικό , οικονομικό και πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο έχει παράγοντες όπως το μορφωτικό επίπεδο των γονέων ,κοινωνική θέση κ.λ.π.

Το μοντέλο των επιρροών και των συνεπειών της γονεϊκής εμπλοκής στο σχολείο των Eccles and Harold (1996)

Η γονεϊκή εμπλοκή δείχνει τις επιρροές που ασκούν τα χαρακτηριστικά των γονέων ,των εκπαιδευτικών και του παιδιού, αλλά και των μελλοντικών συνεπειών της σύνδεσης οικογένειας ,σχολείου και παιδιών.(Σιάσος 2016)

Το επίπεδο 3 περιλαμβάνει τις εξωγενείς μεταβλητές όπως:

- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της οικογένειας.
- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του παιδιού.
- Τα χαρακτηριστικά του σχολείου.
- Τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών.
- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κοινότητας-γειτονιάς.

Το επίπεδο 2 περιλαμβάνει τις απόψεις ,στάσεις, αξίες ,τα στερεότυπα κ.λ.π. των εκπαιδευτικών και των γονέων.

Το επίπεδο 1 περιλαμβάνει τις πρακτικές των γονέων και των εκπαιδευτικών και πως επηρεάζουν τα παιδιά.

Το επίπεδο 0 είναι το αποτέλεσμα στις επιδόσεις του παιδιού.

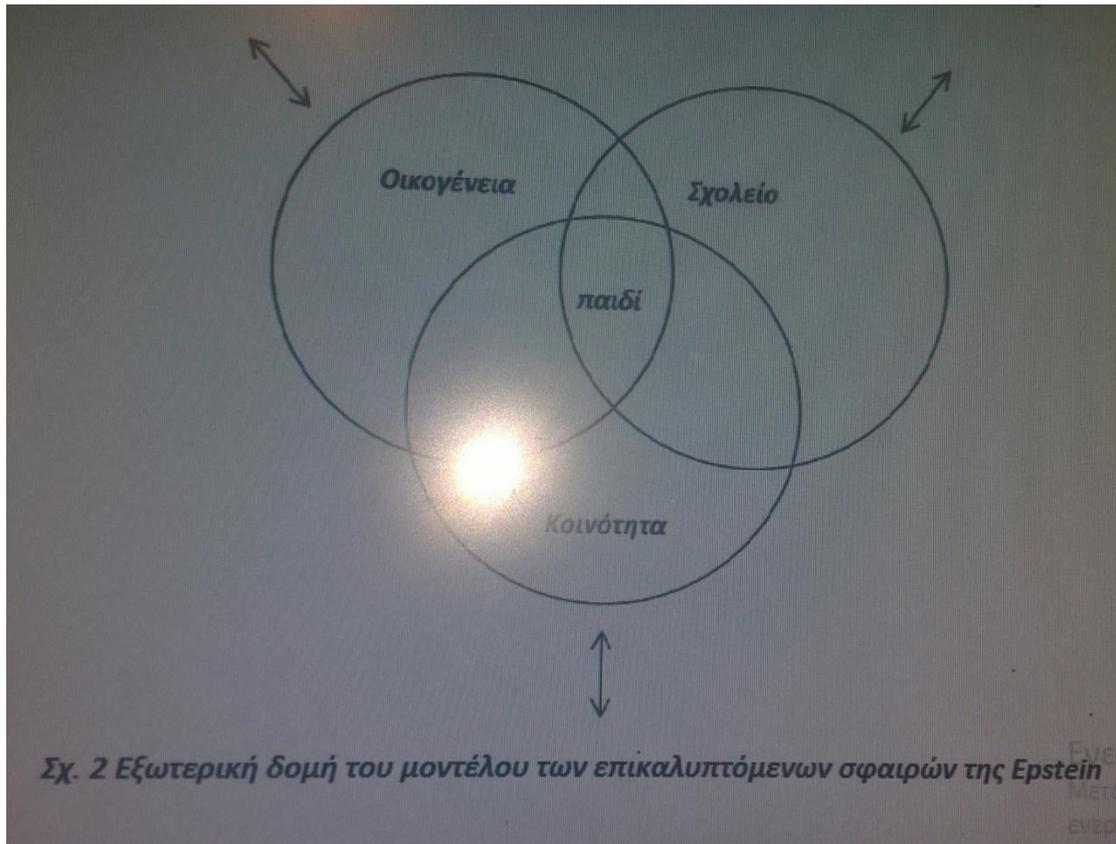
Το μοντέλο των επικαλυπτόμενων σφαιρών της Epstein (2001:27-31)

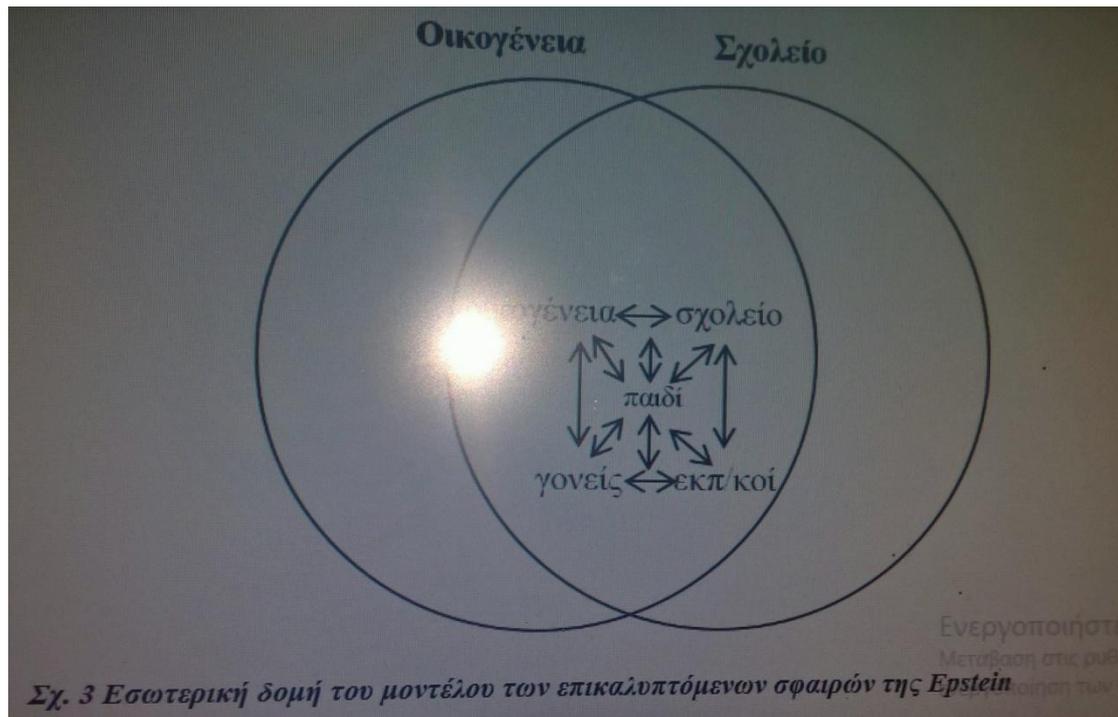
Το μοντέλο της Epstein προσπαθεί να ερμηνεύσει την επιρροή που ασκούν παράγοντες όπως κοινότητα, σχολείο, γονείς και παιδί στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Στην εξωτερική δομή παρουσιάζει την οικογένεια, το σχολείο, την κοινότητα σαν τρεις σφαίρες που βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση μεταξύ τους, με κοινό παράγοντα το παιδί. Η αυξομείωση της επικάλυψης των σφαιρών επηρεάζεται από παράγοντες όπως η ηλικία, η τάξη, στάσεις του δασκάλου, από χαρακτηριστικά των γονέων κ.λ.π. (Σιάσος 2016) (σχ.2)

Στην εσωτερική του δομή, το μοντέλο επικαλυπτόμενων σφαιρών περιλαμβάνει τις αλληλεπιδράσεις, που γίνονται μέσα στην οικογένεια και στο σχολείο, και οι επιρροές μεταξύ σχολείου και οικογένειας σε ατομικό και

οργανωτικό επίπεδο. Όλα αυτά επηρεάζουν το παιδί και τα επηρεάζει και αυτό. Έτσι φαίνεται ο τρόπος που το παιδί κατανοεί, βάζει κίνητρα για την μάθηση, τη στάση του απέναντι στο σχολείο και τις σχολικές επιδόσεις. (Κιρκιγιάννη :2012:106 107)(σχ.3)

3.2.3. Παραγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία σχολείου –οικογένειας.

Ο τρόπος επικοινωνίας του σχολείου με τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων , θεσμικά δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια και ακρίβεια και έτσι επηρεάζεται από: **α)το σχολείο, β)την οικογένεια , γ)το παιδί, δ)την κοινότητα.**

Οι παράγοντες από την πλευρά της οικογένειας είναι :

1)Το κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονέων: Γονείς που προέρχονται από τις κατώτερες κοινωνικό-μορφωτικές τάξεις, θεωρούν το σχολείο ως έναν μη προσπελάσιμο μηχανισμό και διατηρούν μικρή επαφή με το σχολείο.(Αθανασούλα-Ρέππα 2008). Πιθανόν, οι άσχημες πιθανόν μαθητικές τους εμπειρίες, ή γιατί δεν νιώθουν ικανοί να υποστηρίξουν τα παιδιά τους στα μαθήματα θεωρούν την εκπαίδευση αποκλειστικό καθήκον των εκπαιδευτικών.(Πνευματικός 2008:258-259) Επομένως, η συμμετοχή αυτών των γονέων στα εκπαιδευτικά δρώμενα καθίσταται προβληματική (Αθανασούλα-Ρέππα, 2008). Οι γονείς που προέρχονται από τα μεσαία κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα, ταυτίζονται με τους εκπαιδευτικούς και φαίνεται ότι έχουν την ίδια κοινωνικό-μορφωτική προέλευση. Δημιουργούν καλύτερες σχέσεις και ανάμεσά τους δημιουργούνται πιο ευλκρινή πλαίσια εμπιστοσύνης και αλληλοεκτίμησης. Οι γονείς αυτής της κατηγορίας επισκέπτονται συχνά το σχολείο και δείχνουν μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα παιδιά τους (Αθανασούλα-Ρέππα, 2008). Το ίδιο ενδιαφέρον δείχνουν και οι γονείς που ανήκουν στην προνομιούχα τάξη. Όμως,

πολλές φορές η τάση τους να επικρίνουν τους εκπαιδευτικούς, καθώς και ο «σνομπισμός τους», δημιουργούν, όχι μόνο, μεγάλη ανασφάλεια στους εκπαιδευτικούς αλλά εισπράττουν και την άρνησή τους για ευρύτερη συνεργασία (Αθανασούλα-Ρέππα, 2008).

2) Το φύλο των γονιών: Οι μαμάδες ασχολούνται περισσότερο με τις σχολικές υποθέσεις του παιδιού τους, ενώ οι άνδρες είναι 'το επίσημο άτομο' πηγαίνουν στο σχολείο σε σημαντικές στιγμές του παιδιού τους (βαθμοί, αγώνες, γιορτές κ.λ.π.).(Σιάσος 2016)

3) Η μορφή της οικογένειας: Υπάρχουν εμπόδια επικοινωνίας και συνεργασίας του σχολείου με τους διαζευγμένους γονείς.(Σαΐτης 2008 α:101)

4) Πολιτισμικοί περιορισμοί : Οι γονείς που δεν μιλούν καλά Ελληνικά , γιατί είναι μετανάστες ,δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν και έτσι αποφεύγουν την εμπλοκή τους με το σχολείο(Μπρούτζος 2009 :259-260)

5) Κοινωνικότητα των γονέων ως ατόμων: Ανάλογα το τι χαρακτήρας είναι ο καθένας ,επηρεάζει τη διάθεση του για συνεργασία με το σχολείο. Κάποιοι γονείς επιδιώκουν εμπλοκή στα δρώμενα του σχολείου για λόγους γοήτρου η καταξίωση στην τοπική κοινωνία.(Παπαγεωργάκης 2006)

6) Ψυχολογικές παράμετροι των γονέων: Γονείς που για ψυχολογικούς λόγους θέτουν εμπόδια στην συνεργασία με το σχολείο (Γεωργίου 2005:168-Μπρουντζος2002:15)

7) Προηγούμενη εμπειρία των γονέων σε θέματα εμπλοκής στην σχολική εκπαίδευση των παιδιών τους: Οι γονείς που έχουν προηγούμενη εμπειρία είναι περισσότερο ευδιάθετοι και πιο αποδοτικοί στο έργο τους(Στιβακτάκης 2005:269).

Οι παράγοντες που αφορούν την κοινότητα είναι :

1) Το μέγεθος του πληθυσμού της κοινότητας : Οι γονείς που μένουν σε μεγάλες πόλεις ,λόγο μεγάλων αποστάσεων πιθανό να ασχολούνται λιγότερο με την σχολική ζωή του παιδιού τους ,από ότι οι γονείς που μένουν σε μικρές πόλεις.(Γεωργίου 1996,)

2) Το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της κοινότητας: Ανάλογα την περιοχή που διαμένει η οικογένεια προβάλλει διαφορετικές ανάγκες από άλλες οικογένειες ,έτσι υπάρχει πρόβλημα επικοινωνίας.(Κιρκιγιάννη 2012 :199)

Οι παράγοντες που αφορούν το παιδί είναι :

1) Το φύλο του παιδιού: Οι γονείς θεωρούν ότι τα κορίτσια σε σχέση με τα αγόρια είναι: α)υπεύθυνα, β) έχουν καλές επιδόσεις ,γ)κάνουν πιο γρήγορα τις εργασίες τους.

2)Η ηλικία του παιδιού: Οι γονείς πιστεύουν ότι η εκπαίδευση του παιδιού τους κατά την παιδική ηλικία είναι σημαντική και απαραίτητη. Κατά την διάρκεια του δημοτικού σχολείου, οι γονείς ασχολούνται με τα παιδιά τους και η γονεϊκή εμπλοκή είναι πιο έντονη, και ελαττώνεται όσο τα παιδιά μεγαλώνουν(Κιρκιγιάννη 2012:114)Στο γυμνάσιο το σχολείο πρέπει να συνεργάζεται με την οικογένεια για την πρόληψη αρνητικών συμπεριφορών.(Γεωργίου 2005).

3)Η σχολικές επιδόσεις του παιδιού :Όταν οι γονείς θεωρήσουν ότι μπορούν να επηρεάσουν, θετικά την επίδοση του παιδιού τους τότε η γονεϊκή εμπλοκή είναι μεγαλύτερη.(Γεωργίου 2005:169)

4)Η επιθυμία του παιδιού για εμπλοκή των γονιών του: Όταν το παιδί ζητήσει από την μητέρα και τον πατέρα του βοήθεια ή να συμμετέχουν στις δραστηριότητες του σχολείου(π.χ. ο μπαμπάς στην ελεύθερη ώρα του να είναι προπονητής στην ομάδα μπάσκετ του σχολείου, στο αθλητικό μέρος του προγράμματος assist ,που γίνεται στα δημοτικά σχολεία του νομού Ρεθύμνης)(walker 2005:47)

Οι παράγοντες που αφορούν το σχολείο είναι :

1)Η στρατηγική του διευθυντή: Ο διευθυντής πρέπει να έχει επικοινωνιακές δεξιότητες και την ικανότητα να αναπτύξει και να υποστηρίξει τη γονεϊκή εμπλοκή προς όφελος του σχολείου.(Αλεξογιαννοπούλου 2006) .Η ειλικρίνεια, η αμοιβαία εμπιστοσύνη και η απουσία επικριτικής διάθεσης. Ο ηγέτης και το εκπαιδευτικό προσωπικό του σχολείου θα πρέπει να υιοθετήσουν τέτοιο τρόπο επικοινωνίας με τους γονείς ,ώστε να αποφεύγονται παρεξηγήσεις, παρερμηνείες, εντάσεις και συγκρούσεις.

2)Οι αντιλήψεις, οι στάσεις και οι πρακτικές των εκπαιδευτικών : εκπαιδευτικοί που θέλουν την εμπλοκή των γονέων, βρίσκουν διαύλους επικοινωνίας, που αυξάνουν τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας. Αντιθέτως η αντίθετη άποψη έχει ανασταλτικό χαρακτήρα.(Σιάσος 2016)

3)Το εσωτερικό κλίμα του σχολείου: Σημαντικός παράγοντας αποτελεσματικής επικοινωνίας είναι η κουλτούρα του σχολείου .Όταν η κουλτούρα του σχολείου αναγνωρίζει το θετικό ρόλο των γονέων , τότε τους ενθαρρύνει να εμπλακούν περισσότερο και να βοηθήσουν ενεργά στη μάθηση των παιδιών τους.(Σιάσος 2016)

4)Η εφαρμοσμένη εκπαιδευτική πολιτική: ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, θέλει να υπάρχει γονεϊκή εμπλοκή, αλλά δεν καθαρίζει με σαφήνεια τον ρόλο τους, με αποτέλεσμα να δυσκολεύει την συνεργασία με το σχολείο .Μια πρακτική πρόληψης και αποφυγής των συγκρούσεων είναι η συχνή, τακτική και σαφής επικοινωνία (Κόκκος,1999).

3.3 Το πλαίσιο συνεργασίας σχολείου-οικογένεια.

Η συνεργασία σχολείου οικογένειας είναι αναγκαία και απαραίτητη. Θα πρέπει να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ τους, αυτό γίνεται με τις συναντήσεις δασκάλων και γονέων. Οι συναντήσεις εκπαιδευτικών και γονέων βασίζονται στην υποχρέωση του σχολείου για καθορισμένη επικοινωνία. Μέσα από τις εβδομαδιαίες συναντήσεις δασκάλων και γονέων, οι σχέσεις μεταξύ τους γίνονται πιο δυνατές, με την παροχή βοήθειας προς τους γονείς, ώστε να φτιάξουν στο σπίτι τους ένα περιβάλλον μάθησης για τα παιδιά τους. Οι ενημερώσεις αυτές γίνονται σε προσωπικό επίπεδο και η πληροφόρηση θα πρέπει να είναι εξειδικευμένη για τις ανάγκες του κάθε παιδιού. Ο διευθυντής του σχολείου θα πρέπει να παροτρύνει τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς, για αυτές τις συναντήσεις και να είναι έτοιμος να αντιμετωπίσει πιθανές παρεξηγήσεις, παρερμηνείες, εντάσεις, προστριβές και συγκρούσεις μεταξύ τους. Ακόμα θα πρέπει να καθοδηγεί επιστημονικά τους εκπαιδευτικούς, στον τρόπο επικοινωνίας τους με τους γονείς. Θα πρέπει να προσέχει να τηρούνται και οι αρχές καλής συνεργασίας, και να υπάρχει: α) οριοθέτηση καθηκόντων β) συμφωνία του τρόπου επίλυσης των ζητημάτων, γ) συμφωνία συνυπευθυνότητας: το σχολείο να οργανώνει δράσεις για να ενισχύει τη μάθηση των παιδιών και η οικογένεια να ελέγχει τον εξωσχολικό χρόνο του παιδιού της. (Elizalde-Utnick 2002 :414-415) Ο διευθυντής θα πρέπει να καθορίσει τα όρια και τις προϋποθέσεις στις σχέσεις σχολείου-οικογένειας. Επίσης υπάρχει και η τακτική ενημέρωση τρίμηνου, για την σχολικές επιδόσεις των μαθητών. Αυτή, μπορεί να γίνει ομαδικά για το όλο το τμήμα, η ατομικά για το κάθε παιδί ξεχωριστά. Οι πιο πολλοί γονείς θέλουν μεγαλύτερη ενημέρωση και βοήθεια από τους εκπαιδευτικούς, γιατί πιστεύουν ότι η εκπαίδευση είναι κοινή υπόθεση. Υπάρχουν όμως, γονείς, που δεν ενδιαφέρονται για την εκπαίδευση των παιδιών τους, η δεν έχουν τις γνώσεις, ούτε τα χρήματα να βοηθήσουν τα παιδιά τους, η δεν προλαβαίνουν λόγω φόρτου εργασίας να πηγαίνουν στο σχολείο για ενημέρωση και αισθάνονται για αυτό ενοχές, η γιατί, δεν τους ενημερώνουν τα παιδιά τους, για αυτές τις συναντήσεις. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει, να υπάρχει έκτακτη τηλεφωνική, η διαδικτυακή, η ταχυδρομική, η με SMS (γίνεται στα γυμνάσια του Ρεθύμνου για απουσίες μαθητών, απουσίες εκπαιδευτικών κ.λ.π.) η απλώς με το τετράδιο επικοινωνίας, επικοινωνία των εκπαιδευτικών με τους γονείς, και προσπάθεια από την πλευρά του σχολείου για επικοινωνία, με στόχο την βελτίωση των επιδόσεων και της συμπεριφοράς των παιδιών τους. Μερικές φορές υπάρχουν γονείς που δεν καταλαβαίνουν την επιστημονική γλώσσα των δασκάλων, η την γραφειοκρατία αξιολόγησης και υποστήριξης, η απλώς έχουν διαφορετική κουλτούρα και άποψη για το σχολείο. Μερικές φορές, κάποιοι από αυτούς τους γονείς εκδηλώνουν επιθετική συμπεριφορά σε βάρος του σχολείου. Επίσης υπάρχουν και γονείς, που

σαν μαθητές είχαν άσχημες μαθητικές εμπειρίες, έτσι αυτοί δύσκολα συμμετέχουν σε αυτή την διαδικασία .(Fredrickson, 2006-08 McClain, 2006). Θα πρέπει λοιπόν, όλοι να ενθαρρυνθούν με απλή γλώσσα , για το καλό των παιδιών τους, και να αποκτήσουν καλή επικοινωνία με το σχολείο και να γίνει προσπάθεια να ενταχτούν στην κοινή κουλτούρα, που ο διευθυντής θέλει να έχει το σχολείο του. Οι δάσκαλοι θέλουν από τους γονείς : α) να μεταδίδουν στα παιδιά τους την αξία της εκπαίδευσης, β) να παρακολουθούν στο σπίτι την δουλειά των παιδιών τους , και γ)να συμμετέχουν και οι γονείς στις δραστηριότητες του σχολείου.(S.B. Sheldan and F.L.Van Voorhis 2004 :135)

3.4.Παράμετροι αποτελεσματικής λειτουργίας σχολείου –οικογένειας .

Βάσει των μοντέλων συνεργασίας σχολείου και οικογένειας που αναπτύξαμε παραπάνω ,το σχολείο για να είναι αποτελεσματικό θα πρέπει να εντάξει ενεργά τους γονείς στο δυναμικό του ,με τον τρόπο αυτό, τους κάνει να συμμετέχουν στην επιτυχία των παιδιών τους. Για αυτό τον λόγο ο διευθυντής, μαζί με τους δασκάλους του και τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων, θα πρέπει να επανακαθορίσουν, τις στρατηγικές που πρέπει να εφαρμόσουν, για να βάλουν τους γονείς στην εκπαιδευτική διαδικασία(Erstein,1992)Ο διευθυντής του σχολείου έχει την ευθύνη να προωθήσει την συνεργασία του σχολείου με τους γονείς των μαθητών του.(Jones et al.1997)Σύμφωνα με τον (Σαΐτη 2007 α:123) οι παράμετροι της αποτελεσματικής λειτουργίας των σχολείων είναι: α)η σχολική ηγεσία, β)η σταθερότητα του προσωπικού ,γ)η συνεργασία οικογένειας σχολείου ,δ)η δομή και η οργάνωση του αναλυτικού προγράμματος ,ε)το ευνοϊκό κλίμα

Όπως είπαμε παραπάνω ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει συχνή επικοινωνία με τους γονείς των μαθητών και να τους ενημερώνει για την πρόοδο τους. Ο διευθυντής θα πρέπει να βάλει τα όρια σε αυτή την συνεργασία και να περάσει την κουλτούρα του , στους εκπαιδευτικούς ,γονείς και μαθητές του σχολείου του. Οι γονείς θα πρέπει να βοηθήσουν στα προβλήματα του σχολείου και να ακολουθήσουν τις οδηγίες του διευθυντή και του συλλόγου διδασκόντων. Όταν αυτά γίνονται σωστά , και στα σχολεία υπάρχει συνεργασία τότε πολλά προβλήματα ξεπερνιούνται γρήγορα(π.χ. γονείς –διευθυντής- εκπαιδευτικοί 15^{ου} δημοτικού σχολείου Ρεθύμνου) ,αλλά όλα εξαρτώνται από τις ικανότητες για επικοινωνία του διευθυντή –ηγέτη. Εδώ θα πρέπει να μιλήσουμε για δυο έννοιες: α) της γονεϊκής εμπλοκής , β) της γονεϊκής συμμετοχής . Σύμφωνα με τον Συμεού (2003) οι παραπάνω έννοιες έχουν διαφορετική σημασία. Η γονεϊκή εμπλοκή σχετίζεται με μια περιορισμένη και καθοδηγούμενη ανάμειξη του γονέα στο εκπαιδευτικό περιβάλλον του σχολείου και τον καθιστά «θεατή» στις διάφορες δράσεις της εκπαιδευτικής μονάδας, στην ενημέρωσή του για την επίδοση του παιδιού του ή των τυπικών υποχρεώσεων . Στην γονεϊκής συμμετοχη οι δραστηριότητες των γονέων ποικίλλουν και περιλαμβάνονται στο γενικότερο πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου. Υπάρχει μια αλληλεπίδραση μεταξύ γονέων και

σχολείου με συνευθύνη. Η αλληλεπίδραση αυτή έχει στόχο τη βελτίωση της επίδοσης του μαθητή σε γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και της περαιτέρω αποτελεσματικότητας του σχολείου, καθώς και τον καθορισμό των ορίων δράσης και δικαιοδοσίας κάθε πλευράς . (Soliman, 1996, όπ. αναφ. στον Συμεού, 2003)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ : Η ΕΡΕΥΝΑ

Κεφάλαιο τρίτο

Η Μεθοδολογία Έρευνας

1.Περίληψη

Το τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζει τη μεθοδολογία, που στηρίχτηκε αυτή η μελέτη. Αναλύει τη μεθοδολογική προσέγγιση της και περιγράφει τα στατιστικά εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν.

2.Η μεθοδολογία της έρευνας

Στο παρόν κεφάλαιο, παρουσιάζεται η μεθοδολογική προσέγγιση που χρησιμοποιήσαμε στην παρούσα μελέτη. Η συλλογή δεδομένων έγινε τον τελευταίο μήνα του 2018, με την τεχνική του ανώνυμου ερωτηματολογίου. Το πρώτο μέρος έχει (9) ερωτήματα με δημογραφικά στοιχεία. Το δεύτερο μέρος προσπαθεί να περιγράψει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για την συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου και οικογένειας και στο τρίτο μέρος ζητούνται οι απόψεις και οι προτάσεις των εκπαιδευτικών του νομού Ρεθύμνης.

3.Περιγραφή του δείγματος

Η εγκυρότητα οποιασδήποτε εμπειρικής έρευνας βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στο δείγμα που έχει πραγματοποιηθεί η μελέτη. Όταν το δείγμα είναι ομοιογενές και αντιπροσωπευτικό είμαστε σε μεγάλο βαθμό σίγουροι ότι τα αποτελέσματά μας είναι αξιόπιστα.

Ένας από τους σοβαρούς προβληματισμούς κάθε ερευνητή, κατά τη δειγματοληπτική διαδικασία, είναι ο προσδιορισμός του μεγέθους του δείγματος, έτσι ώστε να μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό του πληθυσμού αναφοράς. Είναι γεγονός ότι το σωστό μέγεθος του δείγματος, στη συντριπτική πλειοψηφία

των ερευνών, εξαρτάται από τον στόχο της μελέτης και τη φύση τού υπό διερεύνηση πληθυσμού. Στη συγκεκριμένη έρευνα ο πληθυσμός αναφοράς ήταν οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης.

4. Διαδικασία συλλογής δεδομένων - ερωτηματολόγια

Τα δεδομένα της έρευνας προέκυψαν από συλλογή στοιχείων με τη μέθοδο του γραπτού ερωτηματολογίου το οποίο δόθηκε και συμπληρώθηκε επιτόπου και ανώνυμα από τους εκπαιδευτικούς. Η επιλογή της χορήγησης ερωτηματολογίου θεωρήθηκε ότι θα είναι περισσότερο αποτελεσματική για την καταγραφή απόψεων και στάσεων σε σχέση με άλλους τρόπους συλλογής στοιχείων όπως π.χ. συνέντευξη. Αυτό διότι οι συνεντεύξεις πέρα από το γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες, συχνά δε δίνουν συγκεκριμένες απαντήσεις σε ερωτήματα και η αποκωδικοποίησή τους παρουσιάζει ασάφειες.

Το ερωτηματολόγιο ήταν δομημένο με 21 ερωτήσεις κλειστού τύπου και 1 ερώτηση ανοικτού τύπου. Οι κλειστές ερωτήσεις:

- Προσφέρονται για στατιστική ανάλυση και ανίχνευση.
- Μπορούν να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα απόψεων.
- Είναι σύντομες και συνήθως είναι κατανοητές ώστε να δίνουν απαντήσεις εύκολες για κωδικοποίηση.

Ο ερευνητής ήρθε σε προσωπική επαφή με τους εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην έρευνα, στους οποίους απηύθυνε θερμή παράκληση για συμπλήρωση και επιστροφή του ερωτηματολογίου, αφού πρώτα ενημέρωσε αναλυτικά για τον σκοπό της έρευνας. Δεν προτιμήθηκε η ταχυδρομική αποστολή των ερωτηματολογίων διότι, σύμφωνα με εμπειρικές έρευνες, η διαδικασία παρουσιάζει μεγάλες απώλειες. Η διαδικασία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου απαιτούσε περίπου 10 λεπτά. Το ερωτηματολόγιο λόγω

της διαμόρφωσής του καταλάμβανε μόνο 5 σελίδες, γεγονός που λειτούργησε ενισχυτικά στην όλη διαδικασία. Ιδιαίτερες δυσκολίες, όπως απροθυμία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου λόγω έλλειψης χρόνου, υπερβολικού φόρτου εργασίας, δυσπιστία και προκατάληψη απέναντι στον ερευνητή, δεν διαπιστώθηκαν εκτός ελαχίστων μεμονωμένων περιπτώσεων, γεγονός που αποδεικνύεται και από το υψηλό επίπεδο ανταπόκρισης. Το χρονικό διάστημα που συμπληρώθηκαν τα ερωτηματολόγια ήταν ο τελευταίος μήνας του 2018.

Λάβαμε συνολικά 120 ερωτηματολόγια τα οποία ήταν επαρκώς συμπληρωμένα και μπορέσαμε να τα χρησιμοποιήσουμε για περαιτέρω στατιστική επεξεργασία.

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήσαμε για την έρευνά μας αποσκοπεί να καταγράψει τις απόψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης ,για την συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου και οικογένειας.

Τα στάδια από τα οποία πέρασε η διαμόρφωση και η τελική σύνθεση του ερωτηματολογίου ήταν τα εξής:

Τα ερωτηματολόγια συντάχθηκαν από τον ερευνητή μετά από σχετική βιβλιογραφική ενημέρωση και ανταλλαγές απόψεων με εκπαιδευτικούς. Τα ερωτηματολόγια οριστικοποιήθηκαν και έλαβαν την τελική τους μορφή αφού αξιολογήθηκαν και οι επιμέρους παρατηρήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών. Έτσι διαμορφώθηκε και συντάχθηκε το τελικό ερωτηματολόγιο το οποίο περιελάμβανε συνολικά 22 ερωτήσεις.

5.Στατιστικές τεχνικές

Για τη στατιστική επεξεργασία των ευρημάτων χρησιμοποιείται ως κύριο εργαλείο το στατιστικό πακέτο SPSS και ακολουθούνται οι ακόλουθες στατιστικές τεχνικές:

-Πίνακες Συχνότητας Απλής Εισόδου για την περιγραφή των μεταβλητών.

-Πίνακες συνάφειας (πίνακες συχνοτήτων διπλής εισόδου) για την αναζήτηση συσχετίσεων μεταξύ δύο μεταβλητών.

-Έλεγχος ανεξαρτησίας με το Pearson Chi-Square Test. Όταν το σύνολο των παρατηρήσεών μας έχει ταξινομηθεί σ' έναν πίνακα συχνοτήτων διπλής εισόδου μπορούμε να ελέγξουμε την ανεξαρτησία των μεταβλητών. Δύο μεταβλητές ορίζονται ως ανεξάρτητες όταν η πιθανότητα να βρίσκεται μια εγγραφή μέσα σε ένα κελί, ισούται με το γινόμενο των περιθωριακών πιθανοτήτων της στήλης και της γραμμής που ορίζουν το συγκεκριμένο κελί. Με πιο απλά λόγια, δύο μεταβλητές ορίζονται ως ανεξάρτητες όταν η γνώση της μιας μεταβλητής δεν επηρεάζει την τιμή της άλλης. Μπορούν επομένως να διατυπωθούν οι εναλλακτικές υποθέσεις: H_0 (μηδενική υπόθεση) Οι μεταβλητές είναι ανεξάρτητες, και H_1 (εναλλακτική υπόθεση) Δεν είναι ανεξάρτητες. Οι παραπάνω υποθέσεις ελέγχονται με το στατιστικό Pearson Chi-Square Test (έλεγχος χ^2). Με τον υπολογισμό του στατιστικού μέτρου Chi-Square δίνεται και η σημαντικότητα αυτού (significance or p-value). Ο έλεγχος γίνεται πολύ απλά με τη σύγκριση ενός προκαθορισμένου επιπέδου σημαντικότητας ($\alpha=0,05$) με τη σημαντικότητα που προκύπτει από τον έλεγχο.

Κεφάλαιο τέταρτο

Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

1.Περίληψη

Στο τέταρτο κεφάλαιο υπάρχει η ποιοτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης της έρευνας και οι πίνακες διπλής εισόδου για τους ελέγχους συσχετίσεων.

2.Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Στο κεφάλαιο αυτό επιχειρείται μια λεπτομερής μελέτη των στοιχείων εκείνων που προκύπτουν από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων, στα πλαίσια της στατιστικής ανάλυσης και παρουσίασης των ευρημάτων. Χρησιμοποιούνται τεχνικές που αφορούν ποιοτικές ή κατηγορικές μεταβλητές αφού οι τιμές των μεταβλητών μας εκφράζονται με λέξεις και επιτρέπουν την κατάταξη των επί μέρους μονάδων του δείγματος σε διακεκριμένες κατηγορίες.

3. Περιγραφική στατιστική ανάλυση και πίνακες διπλής εισόδου για τους ελέγχους συσχετίσεων

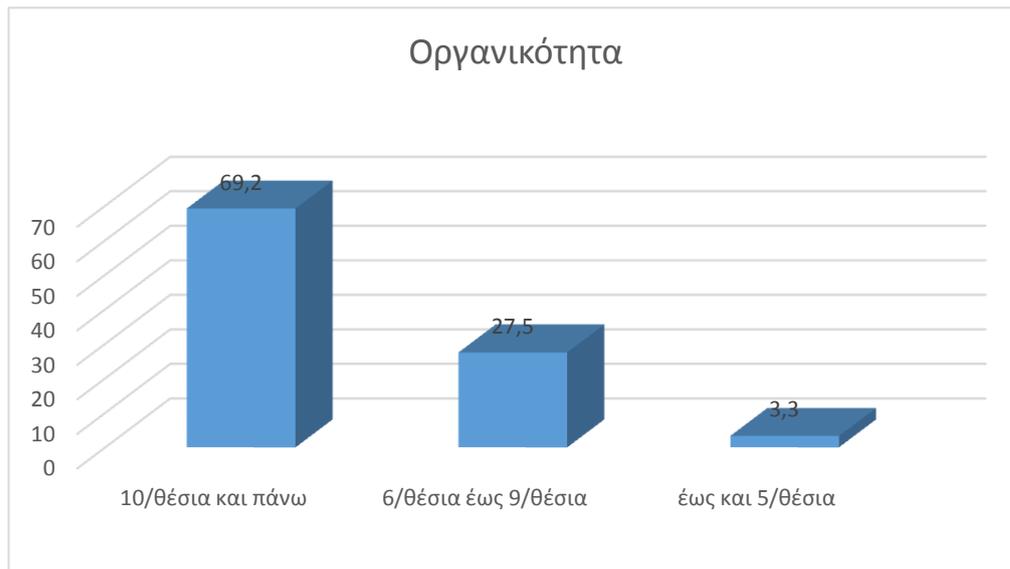
A. Γενικά στοιχεία

Το μεγαλύτερο ποσοστό, 69,2%, των σχολικών μονάδων είναι μεγάλα σχολεία, 10/θέσια και πάνω, το 27,5% είναι μεσαία σχολεία, 6/θέσια έως 9/θέσια, ενώ σε ποσοστό 3,3% είναι μικρά, έως και 5/θέσια (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των σχολικών μονάδων κατά οργανικότητα

Οργανικότητα	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 10/θέσια και πάνω	83	69,2	69,2	69,2
6/θέσια έως 9/θέσια	33	27,5	27,5	96,7
έως και 5/θέσια	4	3,3	3,3	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Διάγραμμα 1: Κατανομή σχ. συχνοτήτων % των σχ. μονάδων κατά οργανικότητα

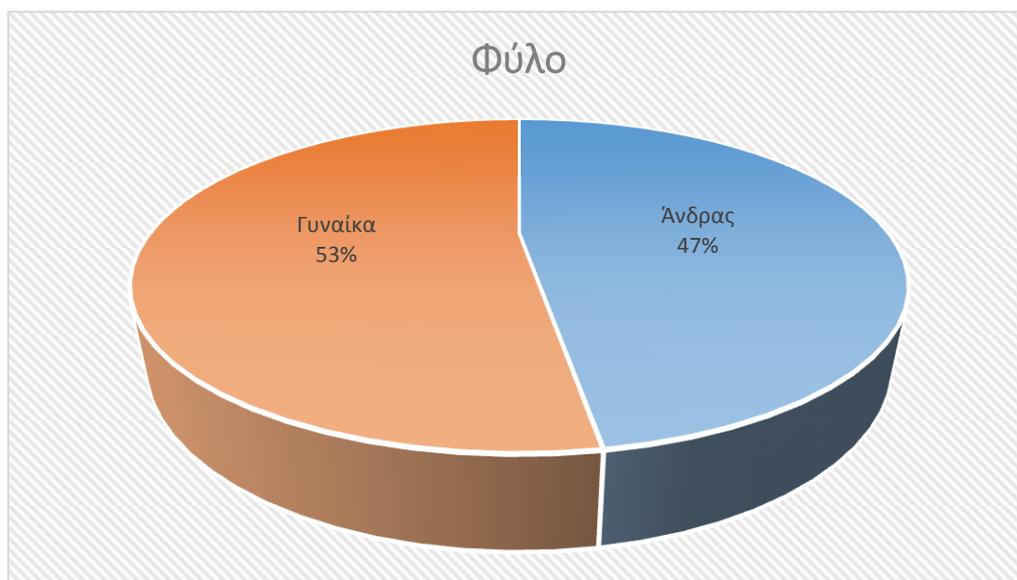
B. Βιογραφικά στοιχεία

Η πλειοψηφία, 52,5%, των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο είναι γυναίκες και το 47,5% είναι άντρες (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Κατανομή συχνοτήτων, σχ. και αθροιστικών % των εκπ/κών κατά φύλο

Φύλο	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Άνδρας	57	47,5	47,5	47,5
Valid Γυναίκα	63	52,5	52,5	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Διάγραμμα 2: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπαιδευτικών κατά φύλο

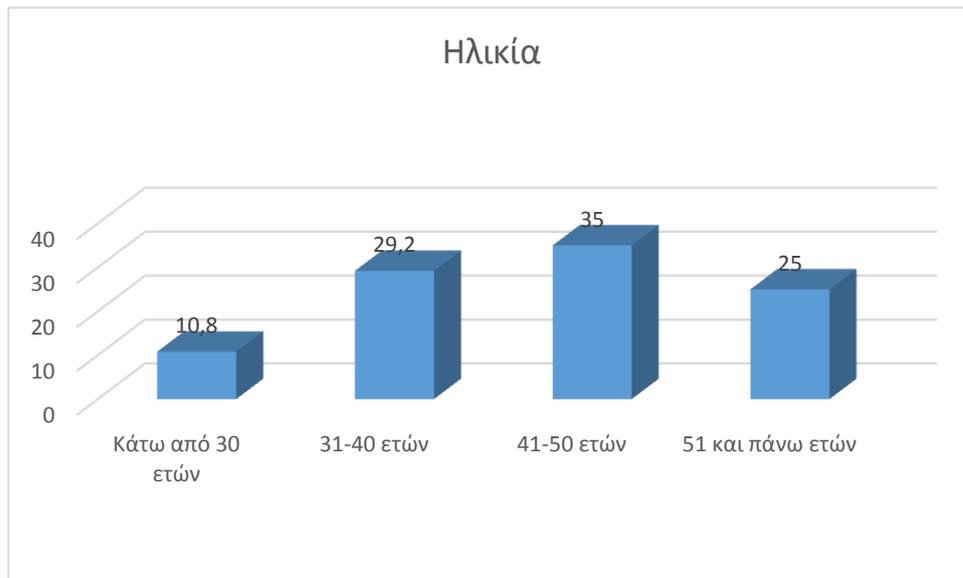

Το μεγαλύτερο ποσοστό, 35%, των εκπαιδευτικών έχει ηλικία 41-50 ετών, το 29,2% είναι 31-40 ετών, το 10,8% έχει ηλικία έως 30 ετών και το 25% έχει ηλικία 51 ετών και πάνω (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών κατά ηλικία

Ηλικία	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Κάτω από 30 ετών	13	10,8	10,8	10,8
31-40 ετών	35	29,2	29,2	40,0
Valid 41-50 ετών	42	35,0	35,0	75,0
51 και πάνω ετών	30	25,0	25,0	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Διάγραμμα 3: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών κατά ηλικία

Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών, 68,9%, είναι έγγαμοι, το 24,4% άγαμοι, το 0,8% άγαμοι με παιδιά και σε ποσοστό 5,9% δηλώνουν άλλο (Πίνακας 4).

Πίνακας 4: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών κατά οικογενειακή κατάσταση

Οικογενειακή κατάσταση	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Έγγαμος	82	68,3	68,9	68,9
Άγαμος	29	24,2	24,4	93,3
Valid Άγαμος με παιδιά	1	,8	,8	94,1
Άλλο	7	5,8	5,9	100,0
Total	119	99,2	100,0	
Missing System	1	,8		
Total	120	100,0		

Διάγραμμα 4: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών κατά οικογενειακή κατάσταση

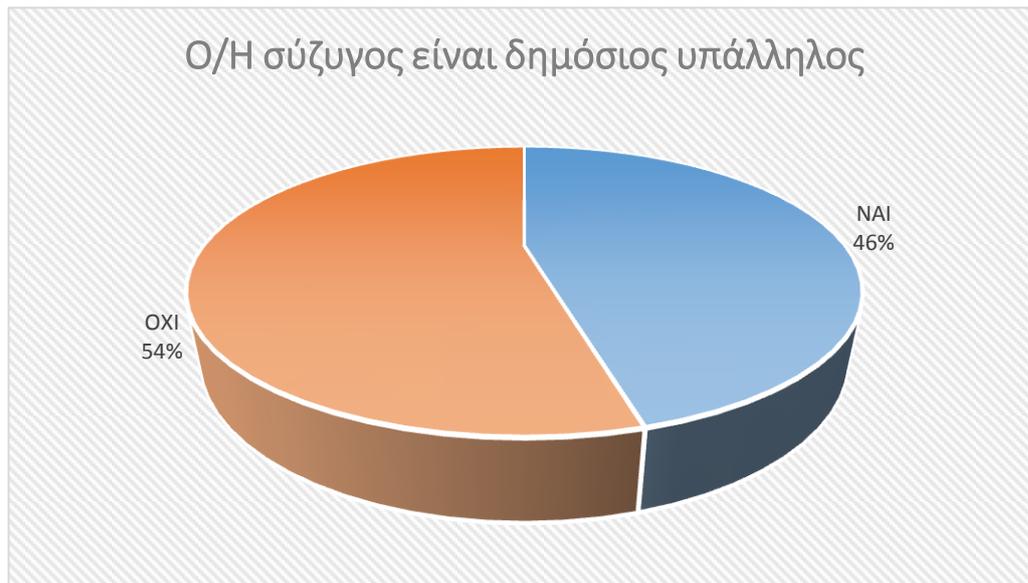

Σε ποσοστό 45,8% οι έγγαμοι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ότι ο/η σύζυγος είναι δημόσιος υπάλληλος, το 54,2% δηλώνουν όχι.

Πίνακας 5: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την υπηρεσιακή κατάσταση συζύγου

Ο/Η σύζυγός σας είναι δημόσιος υπάλληλος;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	38	31,7	45,8	45,8
Valid OXI	45	37,5	54,2	100,0
Total	83	69,2	100,0	
Missing System	37	30,8		
Total	120	100,0		

Διάγραμμα 5: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με την υπηρεσιακή κατάσταση συζύγου

Το μεγαλύτερο ποσοστό, 35,8%, των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο έχουν 21 και πάνω συνολικά χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση, το 33,3% έχουν 11-20 χρόνια, σε ποσοστό 16,7% έχουν 5-10 χρόνια και το 14,2% έχουν κάτω από 5 χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση (Πίνακας 6).

Πίνακας 6: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με τα συνολικά χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση

Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Κάτω από 5 χρόνια	17	14,2	14,2	14,2
5-10 χρόνια	20	16,7	16,7	30,8
Valid 11-20 χρόνια	40	33,3	33,3	64,2
21 και πάνω χρόνια	43	35,8	35,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Διάγραμμα 6: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τα συνολικά χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση

Αναφορικά με την ερώτηση 5β, το μεγαλύτερο ποσοστό, 61,5%, των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο υπηρετεί λίγα χρόνια στο σχολείο που είναι τώρα, μέχρι 5 χρόνια, το 14,5% υπηρετεί από 5 έως 10 χρόνια, το 21,4% υπηρετεί 11-20 χρόνια και μόλις το 2,6% υπηρετεί 21 και πάνω χρόνια (Πίνακας 7).

Πίνακας 7: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας στο σχολείο που βρίσκονται τώρα

Χρόνια υπηρεσίας στο σημερινό σχολείο	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Κάτω από 5 χρόνια	72	60,0	61,5	61,5
5-10 χρόνια	17	14,2	14,5	76,1
11-20 χρόνια	25	20,8	21,4	97,4
21 και πάνω χρόνια	3	2,5	2,6	100,0
Total	117	97,5	100,0	
Missing System	3	2,5		
Total	120	100,0		

Διάγραμμα 7: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τα χρόνια υπηρεσίας στο σημερινό σχολείο

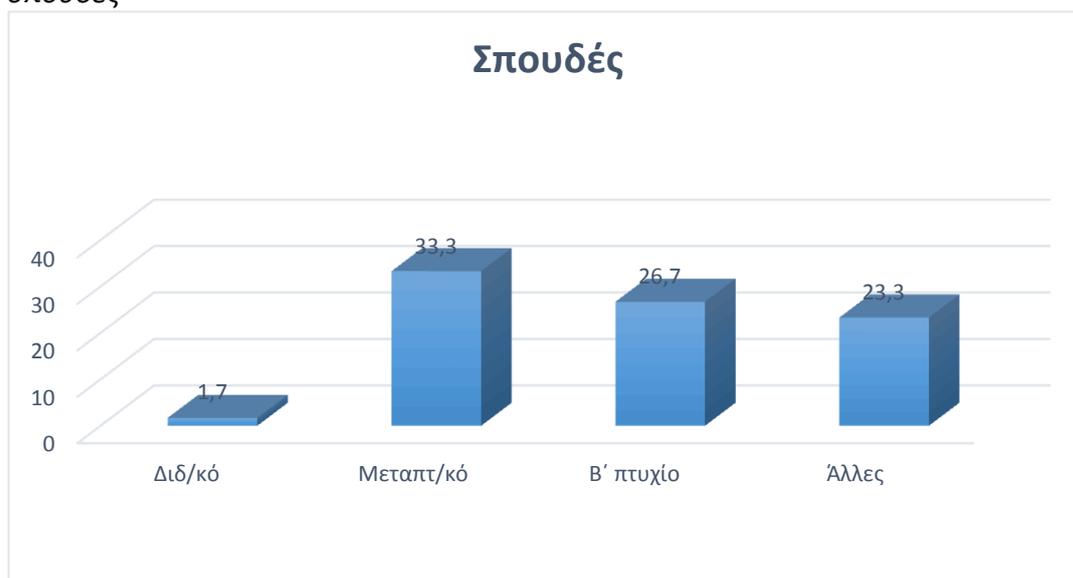

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο σε πολύ μικρό ποσοστό, 1,7%, έχουν διδακτορικό, σε ποσοστό 26,7% έχουν δεύτερο πτυχίο, μεταπτυχιακό τίτλο έχει το 33,3% ενώ δηλώνουν σε ποσοστό 23,3% άλλες σπουδές (Πίνακας 8).

Πίνακας 8: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών ως προς τις σπουδές

Σπουδές		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Διδακτο- -ρικό	NAI	2	1,7	1,7	1,7
	OXI	118	98,3	98,3	100,0
	Total	120	100,0	100,0	
Μεταπ- -τυχιακό	NAI	40	33,3	33,3	33,3
	OXI	80	66,7	66,7	100,0
	Total	120	100,0	100,0	
Δεύτερ- -ο πτυχιό	NAI	32	26,7	26,7	26,7
	OXI	88	73,3	73,3	100,0
	Total	120	100,0	100,0	
Άλλες σπουδέ- -ς	NAI	28	23,3	23,3	23,3
	OXI	92	76,7	76,7	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Διάγραμμα 8: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τις σπουδές

Ως προς την υπηρεσιακή τους ιδιότητα, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο σε πολύ μικρό ποσοστό, 0,8%, υπηρετούν ως ωρομίσθιοι, η μεγάλη πλειοψηφία, 71,2%, είναι μόνιμοι και σε ποσοστό 28% είναι αναπληρωτές (Πίνακας 9).

Πίνακας 9: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών ως προς την υπηρεσιακή ιδιότητα

Υπηρεσιακή ιδιότητα	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Μόνιμος	84	70,0	71,2
	Αναπληρωτής	33	27,5	28,0
	Ωρομίσθιος	1	,8	,8
Total	118	98,3	100,0	
Missing System	2	1,7		
Total	120	100,0		

Διάγραμμα 9: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών ως προς την υπηρεσιακή ιδιότητα

Γ. Στοιχεία συνεργασίας σχολείου - οικογένειας

Στην ερώτηση (8), αν υπάρχει σύλλογος γονέων στο σχολείο τους, η απάντηση των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζεται στον πίνακα 10.

Πίνακας 10: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 8

ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Στο δικό σας σχολείο υπάρχει σύλλογος γονέων;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	119	99,2	99,2	99,2
OXI	1	,8	,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Στην ερώτηση (9), αναφορικά με τον βαθμό που είναι ευχαριστημένοι οι εκπαιδευτικοί από τη συνεργασία τους με τον σύλλογο γονέων στο σχολείο τους, η απάντηση των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζεται στον πίνακα 11.

Πίνακας 11: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 9

ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Σε ποιο βαθμό είστε ευχαριστημένος/η από τη συνεργασία σας με τον σύλλογο γονέων;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	42	35,0	35,0	35,0
	Πολύ	46	38,3	38,3	73,3
	Μέτρια	24	20,0	20,0	93,3
	Λίγο	5	4,2	4,2	97,5
	Καθόλου	3	2,5	2,5	100,0
	Total	120	100,0	100,0	

Τα ανωτέρω ευρήματα και συγκεκριμένα τα ευρήματα από την απάντηση των εκπαιδευτικών στην ερώτηση 9 σε συνδυασμό με την ηλικία τους αποκαλύπτουν ότι υπάρχει σχέση μεταξύ των μεταβλητών **Ηλικία** και **Σε ποιο βαθμό είστε ευχαριστημένος/η από τη συνεργασία σας με τον σύλλογο γονέων** (βλ. Πίνακα 11α). Ο πίνακας 11α ταξινομεί διαξονικά ως προς τις δύο αυτές μεταβλητές το σύνολο των παρατηρήσεων. Είναι, δηλαδή, ένας δισδιάστατος πίνακας συνάφειας που διασταυρώνει τις δύο μεταβλητές. Από την ανάγνωση του περιεχομένου του πίνακα 11α προκύπτει ότι το ποσοστό των εκπαιδευτικών που απαντούν *πάρα πολύ* και *πολύ* στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό που είναι ευχαριστημένοι από τη συνεργασία τους με τον σύλλογο γονέων, διαφοροποιείται του συνολικού δειγματικού ποσοστού, 73,3% (35% *πάρα πολύ* και 38,3% *πολύ*) στις διάφορες κατηγορίες της μεταβλητής *Ηλικία*, εμφανίζοντας, επιπλέον, μια τάση να αυξάνει όσο μεγαλώνει η ηλικία και ιδιαίτερα στην κατηγορία 41-50 έτη που είναι 85,7% και ακόμη μεγαλύτερο στην κατηγορία 51 και πάνω έτη που είναι 86,7%, δηλαδή τα ποσοστά *σ'* αυτές τις κατηγορίες είναι μεγαλύτερα του συνολικού δειγματικού ποσοστού. Αντίθετα, στις κατηγορίες της μικρότερης ηλικίας, έως 30 ετών και 31-40 ετών, το ποσοστό αυτό είναι σαφώς μικρότερο (46,2% και 57,1%

αντίστοιχα) του συνολικού δειγματικού ποσοστού (73,3%). Άρα, μπορούμε να πούμε ότι περισσότερο οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εκπαιδευτικοί απαντούν ότι είναι *πάρα πολύ* και *πολύ* ευχαριστημένοι από τη συνεργασία τους με τον σύλλογο γονέων στο σχολείο τους. Ακολουθεί ο πίνακας 11α που παρουσιάζει τη συνάφεια των δύο αυτών μεταβλητών.

Η τιμή του ελέγχου *Pearson chi-square* είναι 24,356 σε παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 0,018 (βλ. Πίνακα *chi-square tests*).

Πίνακας 11α : *Ηλικία * Σε ποιο βαθμό είστε ευχαριστημένος/η από τη συνεργασία σας με τον σύλλογο γονέων (Crosstabulation)*

Συσχετίσεις		ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Σε ποιο βαθμό είστε ευχαριστημένος/η από τη συνεργασία σας με τον σύλλογο γονέων;					Total	
		Πάρα πολύ	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	Καθόλου		
Ηλικία	Κάτω από 30 ετών	Count 23,1%	3 23,1%	3 23,1%	4 30,8%	1 7,7%	2 15,4%	13 100,0%
	31-40 ετών	Count 25,7%	9 25,7%	11 31,4%	11 31,4%	3 8,6%	1 2,9%	35 100,0%
	41-50 ετών	Count 38,1%	16 38,1%	20 47,6%	6 14,3%	0 0,0%	0 0,0%	42 100,0%
	,51 και πάνω ετών	Count 46,7%	14 46,7%	12 40,0%	3 10,0%	1 3,3%	0 0,0%	30 100,0%
	Total	Count 35,0%	42 35,0%	46 38,3%	24 20,0%	5 4,2%	3 2,5%	120 100,0%
		% within Ηλικία						

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,356 ^a	12	,018
Likelihood Ratio	22,839	12	,029
Linear-by-Linear Association	13,764	1	,000
N of Valid Cases	120		

a. 11 cells (55,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,33.

Στην ερώτηση (10), σχετικά με τα θέματα συνεργασίας των εκπαιδευτικών με τον σύλλογο γονέων, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 12α, 12β, 12γ, 12δ, 12ε, 12στ, 12ζ και 12η.

Πίνακας 12α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10α

ΕΡΩΤΗΣΗ 10α: Έχετε συνεργασία στην οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	25	20,8	28,4	28,4
OXI	63	52,5	71,6	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10β

ΕΡΩΤΗΣΗ 10β: Έχετε συνεργασία στην οργάνωση καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων-γιορτών;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	74	61,7	84,1	84,1
Valid OXI	14	11,7	15,9	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10γ: Έχετε συνεργασία στην οργάνωση παιδαγωγικών εκδηλώσεων;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	51	42,5	58,0	58,0
Valid OXI	37	30,8	42,0	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10δ: Έχετε συνεργασία στην οργάνωση σεμιναρίων για το περιβάλλον;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	17	14,2	19,3	19,3
Valid OXI	71	59,2	80,7	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12ε: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10ε

ΕΡΩΤΗΣΗ 10ε: Έχετε συνεργασία στις εκθέσεις βιβλίων και ομιλιών-διαλέξεων;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	40	33,3	45,5	45,5
Valid OXI	48	40,0	54,5	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12στ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10στ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10στ: Έχετε συνεργασία στις εκδηλώσεις εθιμοτυπικού χαρακτήρα;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	40	33,3	45,5	45,5
Valid OXI	48	40,0	54,5	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12ζ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10ζ

ΕΡΩΤΗΣΗ 10ζ: Έχετε συνεργασία στην αντιμετώπιση προβλημάτων στη λειτουργία του σχολείου;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	64	53,3	72,7	72,7
Valid OXI	24	20,0	27,3	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 12η: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 10η

ΕΡΩΤΗΣΗ 10η: Έχετε συνεργασία σε κάτι άλλο;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	4	3,3	4,5	4,5
Valid OXI	84	70,0	95,5	100,0
Total	88	73,3	100,0	
Missing System	32	26,7		
Total	120	100,0		

Στην ερώτηση (11), αν πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί ότι η συνεργασία που έχουν με τους γονείς του σχολείου τους, βοηθάει στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου τους, η απάντηση των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζεται στον πίνακα 13.

Πίνακας 13: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 11

ΕΡΩΤΗΣΗ 11: Πιστεύετε ότι η συνεργασία που έχετε με τους γονείς του σχολείου σας, βοηθάει στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου σας;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πάρα πολύ	47	39,2	39,2	39,2
Πολύ	42	35,0	35,0	74,2
Valid Μέτρια	24	20,0	20,0	94,2
Λίγο	7	5,8	5,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Στην ερώτηση (12), αναφορικά με τους λόγους στους οποίους οι εκπαιδευτικοί αποδίδουν την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 14α, 14β, 14γ, 14δ, 14ε, 14στ, 14ζ και 14η.

Πίνακας 14α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12α

ΕΡΩΤΗΣΗ 12α: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στο αρνητικό κλίμα του σχολείου;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	4	3,3	36,4	36,4
Valid OXI	7	5,8	63,6	100,0
Total	11	9,2	100,0	
Missing System	109	90,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 14β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12β

ΕΡΩΤΗΣΗ 12β: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στο χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	6	5,0	54,5	54,5
	OXI	5	4,2	45,5	100,0
	Total	11	9,2	100,0	
Missing	System	109	90,8		
Total		120	100,0		

Πίνακας 14γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12γ: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στην κουλτούρα της περιοχής του σχολείου;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	NAI	7	5,8	63,6	63,6
	OXI	4	3,3	36,4	100,0
	Total	11	9,2	100,0	
Missing	System	109	90,8		
Total		120	100,0		

Πίνακας 14δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12δ: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στον λίγο χρόνο από την πλευρά του προσωπικού;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	1	,8	9,1	9,1
Valid OXI	10	8,3	90,9	100,0
Total	11	9,2	100,0	
Missing System	109	90,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 14ε: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12ε

ΕΡΩΤΗΣΗ 12ε: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στην έλλειψη χρόνου των γονέων;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	8	6,7	72,7	72,7
Valid OXI	3	2,5	27,3	100,0
Total	11	9,2	100,0	
Missing System	109	90,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 14στ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12στ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12στ: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στην επέμβαση των γονέων στο εκπαιδευτικό έργο;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent

	NAI	5	4,2	45,5	45,5
Valid	OXI	6	5,0	54,5	100,0
	Total	11	9,2	100,0	
Missing	System	109	90,8		
Total		120	100,0		

Πίνακας 14ζ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12ζ

ΕΡΩΤΗΣΗ 12ζ: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στις συχνές αλλαγές του εκπαιδευτικού προσωπικού;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	NAI	3	2,5	27,3	27,3
Valid	OXI	8	6,7	72,7	100,0
	Total	11	9,2	100,0	
Missing	System	109	90,8		
Total		120	100,0		

Πίνακας 14η: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 12η

ΕΡΩΤΗΣΗ 12η: Αποδίδετε την ισχνή συνεργασία με τους γονείς των μαθητών στο ότι οι γονείς δεν ξέρουν τα προβλήματα του σχολείου;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	NAI	3	2,5	27,3	27,3
Valid	OXI	8	6,7	72,7	100,0
	Total	11	9,2	100,0	
Missing	System	109	90,8		
Total		120	100,0		

Στην ερώτηση (13), σχετικά με το πρόσωπο που πρέπει να παίρνει την πρωτοβουλία για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 15α, 15β και 15γ.

Πίνακας 15α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 13α

ΕΡΩΤΗΣΗ 13α: Την πρωτοβουλί α για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων πρέπει να την παίρνει ο διευθυντής του σχολείου;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	103	85,8	85,8	85,8
Valid OXI	17	14,2	14,2	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 15β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 13β

ΕΡΩΤΗΣΗ 13β: Την πρωτοβουλί α για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων πρέπει να την παίρνει ο πρόεδρος του συλλόγου γονέων;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	68	56,7	56,7	56,7
Valid OXI	52	43,3	43,3	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 15γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 13γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 13γ: Την πρωτοβουλί α για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων πρέπει να την παίρνει άλλος;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	9	7,5	7,5	7,5
Valid OXI	111	92,5	92,5	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Στην ερώτηση (14), αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 16α, 16β, 16γ, 16δ και 16ε.

Πίνακας 16α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 14α

ΕΡΩΤΗΣΗ 14α: Οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για κοινωνική προσφορά;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	47	39,2	39,2	39,2
Valid OXI	73	60,8	60,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 16β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 14β

ΕΡΩΤΗΣΗ 14β: Οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων από αγάπη για το σχολείο;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	50	41,7	41,7	41,7
Valid OXI	70	58,3	58,3	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 16γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 14γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 14γ: Οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για να βοηθήσουν τα παιδιά τους;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	102	85,0	85,0	85,0
Valid OXI	18	15,0	15,0	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 16δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 14δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 14δ: Οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για προσωπική καταξίωση;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	44	36,7	36,7	36,7
Valid OXI	76	63,3	63,3	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Πίνακας 16ε: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 14ε

ΕΡΩΤΗΣΗ 14ε: Οι γονείς παίρνουν μέρος στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για άλλον λόγο;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	5	4,2	4,2	4,2
Valid OXI	115	95,8	95,8	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Στην ερώτηση (15), αναφορικά με τον βαθμό στον οποίο οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους, η απάντηση των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζεται στον πίνακα 17.

Πίνακας 17: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 15

ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Σε ποιο βαθμό οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	4	3,3	3,3	3,3
Πολύ	38	31,7	31,7	35,0
Μέτρια	58	48,3	48,3	83,3
Λίγο	20	16,7	16,7	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Τα ανωτέρω ευρήματα και συγκεκριμένα τα ευρήματα από την απάντηση των εκπαιδευτικών στην ερώτηση 15 σε συνδυασμό με τα χρόνια υπηρεσίας τους συνολικά στην εκπαίδευση αποκαλύπτουν ότι υπάρχει σχέση μεταξύ των μεταβλητών *Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση* και *Σε ποιο βαθμό οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών*

τους (βλ. Πίνακα 17α). Ο πίνακας 17α ταξινομεί διαξονικά ως προς τις δύο αυτές μεταβλητές το σύνολο των παρατηρήσεων. Είναι, δηλαδή, ένας διδιάστατος πίνακας συνάφειας που διασταυρώνει τις δύο μεταβλητές. Από την ανάγνωση του περιεχομένου του πίνακα 17α προκύπτει ότι το ποσοστό των εκπαιδευτικών που απαντούν *πάρα πολύ* και *πολύ* στην ερώτηση σχετικά με τον βαθμό που οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους, διαφοροποιείται του συνολικού δειγματικού ποσοστού, 35% (3,3% *πάρα πολύ* και 31,7% *πολύ*) στις διάφορες κατηγορίες της μεταβλητής *Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση*, εμφανίζοντας αύξηση στην κατηγορία 21 και πάνω έτη που είναι 53,5%, δηλαδή το ποσοστό σ' αυτή την κατηγορία είναι μεγαλύτερο του συνολικού δειγματικού ποσοστού. Αντίθετα, στις κατηγορίες των λιγότερων χρόνων συνολικής υπηρεσίας, κάτω από 5 χρόνια, 5-10 και 11-20, το ποσοστό αυτό είναι σαφώς μικρότερο (29,4%, 25% και 22,5% αντίστοιχα) του συνολικού δειγματικού ποσοστού (35%). Άρα, μπορούμε να πούμε ότι περισσότερο οι εκπαιδευτικοί που έχουν περισσότερα χρόνια συνολικής υπηρεσίας στην εκπαίδευση απαντούν ότι *πάρα πολύ* και *πολύ* οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους. Ακολουθεί ο πίνακας 17α που παρουσιάζει τη συνάφεια των δύο αυτών μεταβλητών.

Η τιμή του ελέγχου *Pearson chi-square* είναι 18,071 σε παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 0,034 (βλ. Πίνακα *chi-square tests*).

Πίνακας 17α : Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση * Σε ποιο βαθμό οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους (*Crosstabulation*)

Συσχετίσεις			ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Σε ποιο βαθμό οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους;				Total
			Πάρα πολύ	Πολύ	Μέτρια	Λίγο	
Χρόνια	Κάτω	Count	0	5	8	4	17

υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	από 5	% within Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	0,0%	29,4%	47,1%	23,5%	100,0 %
		Count	0	5	8	7	20
	5-10	% within Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	0,0%	25,0%	40,0%	35,0%	100,0 %
		Count	1	8	26	5	40
	11-20	% within Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	2,5%	20,0%	65,0%	12,5%	100,0 %
		Count	3	20	16	4	43
	21 και πάνω	% within Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	7,0%	46,5%	37,2%	9,3%	100,0 %
		Count	4	38	58	20	120
Total		% within Χρόνια υπηρεσίας συνολικά στην εκπαίδευση	3,3%	31,7%	48,3%	16,7%	100,0 %

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,071 ^a	9	,034
Likelihood Ratio	17,963	9	,036
Linear-by-Linear Association	7,961	1	,005
N of Valid Cases	120		

a. 6 cells (37,5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,57.

Στην ερώτηση (16), αναφορικά με τους λόγους στους οποίους αποδίδουν την καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 18α, 18β, 18γ και 18δ.

Πίνακας 18α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 16α

ΕΡΩΤΗΣΗ 16α: Αποδίδετε την καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας στην προσπάθεια του διευθυντή;	Frequenc γ	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	11	9,2	28,9	28,9
Valid Πολύ	18	15,0	47,4	76,3
Valid Μέτρια	6	5,0	15,8	92,1
Valid Λίγο	3	2,5	7,9	100,0
Total	38	31,7	100,0	
Missing System	82	68,3		
Total	120	100,0		

Πίνακας 18β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 16β

ΕΡΩΤΗΣΗ 16β: Αποδίδετε την καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας στο μορφωτικό επίπεδο των γονέων;	Frequenc γ	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	13	10,8	32,5	32,5
Valid Πολύ	18	15,0	45,0	77,5
Valid Μέτρια	7	5,8	17,5	95,0
Valid Λίγο	2	1,7	5,0	100,0
Total	40	33,3	100,0	
Missing System	80	66,7		
Total	120	100,0		

Πίνακας 18γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 16γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 16γ: Αποδίδετε την καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας στο ενδιαφέρον των γονέων για το μέλλον των παιδιών τους;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	23	19,2	52,3	52,3
Valid Πολύ	18	15,0	40,9	93,2
Valid Μέτρια	3	2,5	6,8	100,0
Total	44	36,7	100,0	
Missing System	76	63,3		
Total	120	100,0		

Πίνακας 18δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 16δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 16δ: Αποδίδετε την καλή συνεργασία σχολείου-οικογένειας στην προσπάθεια των εκπαιδευτικών να προσεγγίσουν τις οικογένειες των παιδιών;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	13	10,8	29,5	29,5
Valid Πολύ	25	20,8	56,8	86,4
Valid Μέτρια	5	4,2	11,4	97,7
Valid Λίγο	1	,8	2,3	100,0
Total	44	36,7	100,0	
Missing System	76	63,3		
Total	120	100,0		

Στην ερώτηση (17), αν πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών, η απάντηση των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζεται στον πίνακα 19.

Πίνακας 19: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 17

ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικ ής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
NAI	115	95,8	95,8	95,8
Valid OXI	5	4,2	4,2	100,0
Total	120	100,0	100,0	

Τα ανωτέρω ευρήματα και συγκεκριμένα τα ευρήματα από την απάντηση των εκπαιδευτικών στην ερώτηση 17 σε συνδυασμό με την **Οργανικότητα** του σχολείου που υπηρετούν, αποκαλύπτουν ότι περισσότερο οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε μικρά σχολεία, έως 5/θέσια, απαντούν ναι, ποσοστό 100%, στην ερώτηση **Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει**

στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών, σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς των μεσαίων σχολείων, 6/θέσια έως 9/θέσια, ποσοστό 87,9%, με εξαίρεση τα μεγάλα σχολεία, 10/θέσια και πάνω, ποσοστό 98,8% (βλ. Πίνακα 19α). Ο πίνακας 19α ταξινομεί διαξονικά ως προς τις δύο αυτές μεταβλητές το σύνολο των παρατηρήσεων. Είναι, δηλαδή, ένας δισδιάστατος πίνακας συνάφειας που διασταυρώνει τις δύο μεταβλητές. Ακολουθεί ο πίνακας 19α που παρουσιάζει τη συνάφεια των δύο αυτών μεταβλητών.

Η τιμή του ελέγχου *Pearson chi-square* είναι 7,227 σε παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 0,027 (βλ. Πίνακα *chi-square tests*).

Πίνακας 19α : *Οργανικότητα * Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών (Crosstabulation)*

Συσχετίσεις			ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών;		Total
			ΝΑΙ	ΟΧΙ	
10/θέσια και πάνω	Count		82	1	83
	% within Οργανικότητα		98,8%	1,2%	100,0%
	Count		29	4	33
Οργανικότητα 6/θέσια έως 9/θέσια	% within Οργανικότητα		87,9%	12,1%	100,0%
	Count		4	0	4
έως και 5/θέσια	% within Οργανικότητα		100,0%	0,0%	100,0%
Total	Count		115	5	120
	% within Οργανικότητα		95,8%	4,2%	100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7,227 ^a	2	,027
Likelihood Ratio	6,368	2	,041
Linear-by-Linear Association	3,727	1	,054
N of Valid Cases	120		

a. 4 cells (66,7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,17.

Ακόμη, τα ανωτέρω ευρήματα από την ίδια ερώτηση, ερώτηση 17, σε συνδυασμό με την ηλικία των εκπαιδευτικών αποκαλύπτουν ότι υπάρχει σχέση μεταξύ των μεταβλητών *Ηλικία* και *Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών* (βλ. Πίνακα 19β). Ο πίνακας 19β ταξινομεί διαξονικά ως προς τις δύο αυτές μεταβλητές το σύνολο των παρατηρήσεων. Είναι, δηλαδή, ένας δισδιάστατος πίνακας συνάφειας που διασταυρώνει τις δύο μεταβλητές. Από την ανάγνωση του περιεχομένου του πίνακα 19β προκύπτει ότι το ποσοστό των εκπαιδευτικών που απαντούν *ναι* στην ερώτηση για το αν πιστεύουν ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών, διαφοροποιείται του συνολικού δειγματικού ποσοστού, 95,8% στις διάφορες κατηγορίες της μεταβλητής *Ηλικία*, εμφανίζοντας, επιπλέον, μια τάση να αυξάνει όσο μεγαλώνει η ηλικία. Στην κατηγορία 31-40 έτη είναι 91,4 και ακόμη μεγαλύτερο στις κατηγορίες 41-50 και 51 και πάνω έτη, που είναι 100% και στις δύο αυτές κατηγορίες, δηλαδή τα ποσοστά σ' αυτές τις κατηγορίες είναι μεγαλύτερα του συνολικού δειγματικού ποσοστού. Αντίθετα, στην κατηγορία της μικρότερης ηλικίας, έως 30 ετών, το ποσοστό είναι σαφώς μικρότερο, 84,6% του συνολικού δειγματικού ποσοστού (95,8%). Άρα, μπορούμε να πούμε ότι περισσότερο οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών. Ακολουθεί ο πίνακας 19β που παρουσιάζει τη συνάφεια των δύο αυτών μεταβλητών.

Η τιμή του ελέγχου *Pearson chi-square* είναι 8,928 σε παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 0,030 (βλ. Πίνακα *chi-square tests*).

Πίνακας 19β : *Ηλικία * Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών (Crosstabulation)*

Συσχετίσεις		ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών;		Total
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	
Ηλικία	Κάτω από 30 ετών	Count 11 % within Ηλικία 84,6%	2 15,4%	13 100,0%
	31-40 ετών	Count 32 % within Ηλικία 91,4%	3 8,6%	35 100,0%
	41-50 ετών	Count 42 % within Ηλικία 100,0%	0 0,0%	42 100,0%
	51 και πάνω ετών	Count 30 % within Ηλικία 100,0%	0 0,0%	30 100,0%
	Total	Count 115 % within Ηλικία 95,8%	5 4,2%	120 100,0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8,928 ^a	3	,030
Likelihood Ratio	9,931	3	,019
Linear-by-Linear Association	7,425	1	,006
N of Valid Cases	120		

a. 4 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,54.

Στην ερώτηση (18), αναφορικά με τους λόγους στους οποίους αποδίδουν τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 20α, 20β, 20γ και 20δ.

Πίνακας 20α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 18α

ΕΡΩΤΗΣΗ 18α: Αποδίδετε τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο ότι οι μαθητές νιώθουν άνετα στο περιβάλλον του σχολείου;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	32	26,7	29,4	29,4
Valid Πολύ	51	42,5	46,8	76,1
Valid Μέτρια	23	19,2	21,1	97,2
Valid Λίγο	3	2,5	2,8	100,0
Total	109	90,8	100,0	
Missing System	11	9,2		
Total	120	100,0		

Πίνακας 20β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 18β

ΕΡΩΤΗΣΗ 18β: Αποδίετε τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο ότι υπάρχει αλληλοενημέρωση για τυχόν προβλήματα των παιδιών;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πάρα πολύ	44	36,7	38,6	38,6
Valid Πολύ	63	52,5	55,3	93,9
Μέτρια	7	5,8	6,1	100,0
Total	114	95,0	100,0	
Missing System	6	5,0		
Total	120	100,0		

Πίνακας 20γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 18γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 18γ: Αποδίετε τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο ότι η σωστή ενημέρωση βοηθά τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πάρα πολύ	58	48,3	51,3	51,3
Valid Πολύ	48	40,0	42,5	93,8
Μέτρια	4	3,3	3,5	97,3
Λίγο	3	2,5	2,7	100,0
Total	113	94,2	100,0	
Missing System	7	5,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 20δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 18δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 18δ: Αποδίδετε τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο ότι η σωστή ενημέρωση βοηθάει στη βελτίωση του σχολικού κλίματος;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	58	48,3	50,9	50,9
Πολύ	52	43,3	45,6	96,5
Μέτρια	4	3,3	3,5	100,0
Total	114	95,0	100,0	
Missing System	6	5,0		
Total	120	100,0		

Στην ερώτηση (19), σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς δεν συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 21α, 21β, 21γ και 21δ.

Πίνακας 21α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 19α

ΕΡΩΤΗΣΗ 19α: Η συνεργασία με τους γονείς δεν συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας γιατί οι γονείς παρεμβαίνουν στο έργο των εκπαιδευτικών;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	3	2,5	50,0	50,0
Valid Πολύ	3	2,5	50,0	100,0
Total	6	5,0	100,0	
Missing System	114	95,0		
Total	120	100,0		

Πίνακας 21β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 19β

ΕΡΩΤΗΣΗ 19β: Η συνεργασία με τους γονείς δεν συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας γιατί οι γονείς καλύπτουν αδυναμίες-προβλήματα των παιδιών τους;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	2	1,7	33,3	33,3
Valid Πολύ	3	2,5	50,0	83,3
Mέτρια	1	,8	16,7	100,0
Total	6	5,0	100,0	
Missing System	114	95,0		
Total	120	100,0		

Πίνακας 21γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 19γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 19γ: Η συνεργασία με τους γονείς δεν συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας γιατί οι γονείς δεν συνεργάζονται με τις οδηγίες των εκπαιδευτικών;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	2	1,7	33,3	33,3
Valid Πολύ	4	3,3	66,7	100,0
Total	6	5,0	100,0	
Missing System	114	95,0		
Total	120	100,0		

Στην ερώτηση (20), σχετικά με τον ρόλο του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 22α, 22β, 22γ, 22δ, 22ε, 22στ και 22ζ.

Πίνακας 22α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20α

ΕΡΩΤΗΣΗ 20α: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι επικοινωνιακός;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	63	52,5	55,8	55,8
Valid Πολύ	43	35,8	38,1	93,8
Valid Μέτρια	6	5,0	5,3	99,1

Λίγο	1	,8	,9	100,0
Total	113	94,2	100,0	
Missing System	7	5,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 22β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20β

ΕΡΩΤΗΣΗ 20β: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι διαχειριστικός-συνδιαμορφωτικός;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	44	36,7	38,9	38,9
Πολύ	52	43,3	46,0	85,0
Μέτρια	13	10,8	11,5	96,5
Λίγο	4	3,3	3,5	100,0
Total	113	94,2	100,0	
Missing System	7	5,8		
Total	120	100,0		

Πίνακας 22γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 20γ: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι τέτοιος που να αφήνει περιθώριο για πρωτοβουλίες στους γονείς;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	14	11,7	12,3	12,3
Πολύ	33	27,5	28,9	41,2
Valid Μέτρια	45	37,5	39,5	80,7
Λίγο	20	16,7	17,5	98,2
Καθόλου	2	1,7	1,8	100,0
Total	114	95,0	100,0	
Missing System	6	5,0		
Total	120	100,0		

Πίνακας 22δ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20δ

ΕΡΩΤΗΣΗ 20δ: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι διαχειριστής απόψεων και συμφερόντων;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Πάρα πολύ	32	26,7	28,8	28,8
Πολύ	38	31,7	34,2	63,1
Valid Μέτρια	25	20,8	22,5	85,6
Λίγο	11	9,2	9,9	95,5
Καθόλου	5	4,2	4,5	100,0
Total	111	92,5	100,0	
Missing System	9	7,5		
Total	120	100,0		

Πίνακας 22ε: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20ε

ΕΡΩΤΗΣΗ 20ε: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι τέτοιος που να μην αγνοεί την τοπική κοινωνία;		Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	38	31,7	34,5	34,5
	Πολύ	51	42,5	46,4	80,9
	Μέτρια	19	15,8	17,3	98,2
	Λίγο	2	1,7	1,8	100,0
	Total	110	91,7	100,0	
Missing	System	10	8,3		
Total		120	100,0		

Πίνακας 22στ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20στ

ΕΡΩΤΗΣΗ 20στ: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι τέτοιος που να μην κάνει υπηρεσιακά λάθη;		Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πάρα πολύ	55	45,8	50,5	50,5

Πολύ	41	34,2	37,6	88,1
Μέτρια	10	8,3	9,2	97,2
Λίγο	3	2,5	2,8	100,0
Total	109	90,8	100,0	
Missing System	11	9,2		
Total	120	100,0		

Πίνακας 22ζ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 20ζ

ΕΡΩΤΗΣΗ 20ζ: Ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο πρέπει να είναι κάτι άλλο;	Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Πολύ	1	,8	50,0	50,0
Valid Μέτρια	1	,8	50,0	100,0
Total	2	1,7	100,0	
Missing System	118	98,3		
Total	120	100,0		

Στην ερώτηση (21), σχετικά με το αν πρέπει να υπάρχει η συνεργασία διευθυντή-συλλόγου γονέων, οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στον πίνακα 23.

Πίνακας 23: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπ/κών σύμφωνα με την απάντηση στην ερώτηση 21

ΕΡΩΤΗΣΗ 21: Πρέπει να υπάρχει η συνεργασία διευθυντή- συλλόγου γονέων;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid NAI	120	100,0	100,0	100,0

Δ. Περιγραφική στατιστική ανάλυση στις προτάσεις των εκπαιδευτικών

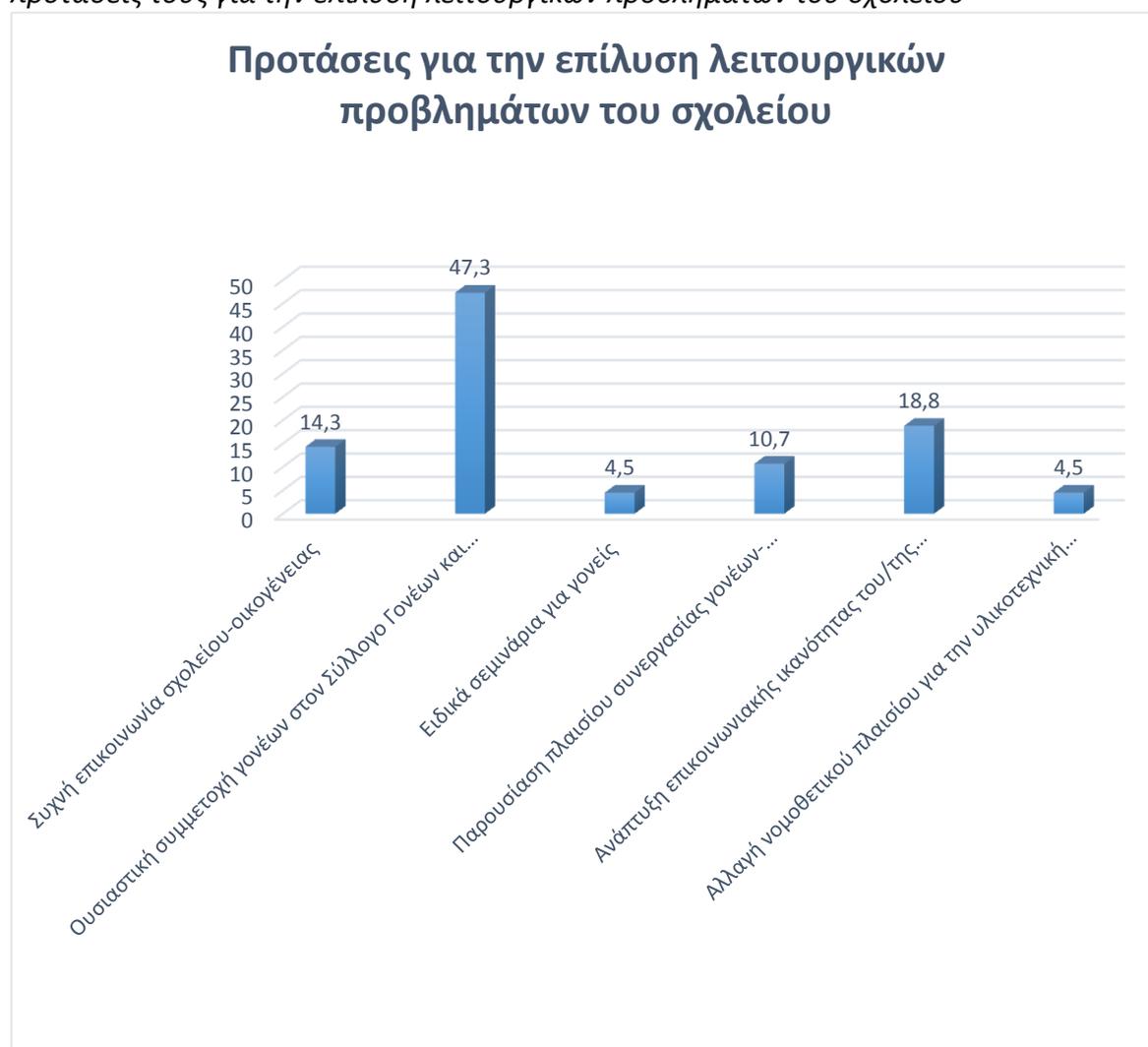
Στην ερώτηση (22) οι απαντήσεις των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών παρουσιάζονται στους πίνακες 24α, 24β και 24γ.

Πίνακας 24α: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπαιδευτικών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 22α

ΕΡΩΤΗΣΗ 22α: Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου- οικογένειας ως προς την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του σχολείου;	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Συχνή επικοινωνία σχολείου-οικογένειας	16	13,3	14,3	14,3
Ουσιαστική συμμετοχή γονέων στον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων	53	44,2	47,3	61,6
Valid Ειδικά σεμινάρια για γονείς	5	4,2	4,5	66,1
Παρουσίαση πλαισίου συνεργασίας γονέων- εκπαιδευτικών στην αρχή της σχολικής χρονιάς	12	10,0	10,7	76,8

Ανάπτυξη επικοινωνιακής ικανότητας του/της διευθυντή/ντριας	21	17,5	18,8	95,5
Αλλαγή νομοθετικού πλαισίου για την υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου	5	4,2	4,5	100,0
Total	112	93,3	100,0	
Missing System	8	6,7		
Total	120	100,0		

Διάγραμμα 10: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τις προτάσεις τους για την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του σχολείου

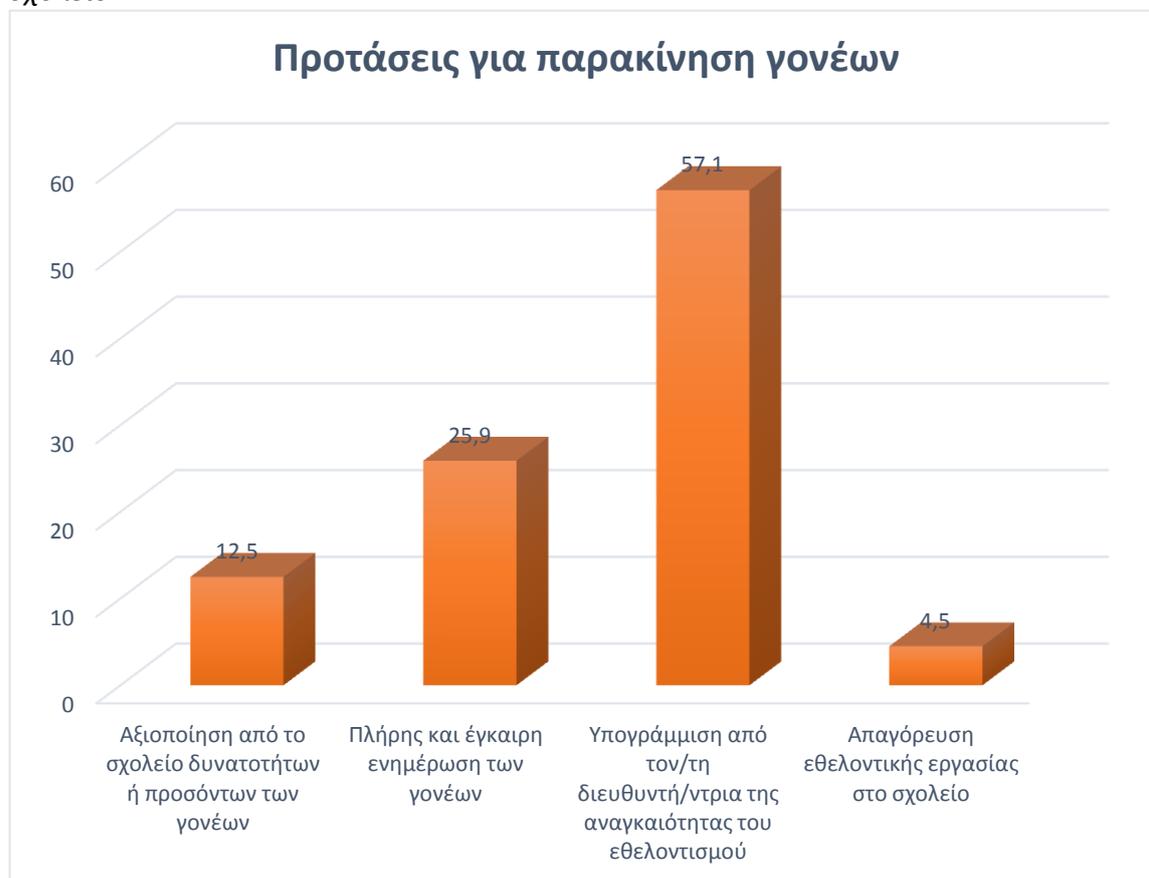

Πίνακας 24β: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπαιδευτικών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 22β

ΕΡΩΤΗΣΗ 22β: Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογένειας ως προς την παρακίνηση των γονέων για εθελοντική δραστηριότητα για ζητήματα του σχολείου;		Frequenc y	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Αξιοποίηση από το σχολείο δυνατοτήτων ή προσόντων των γονέων	14	11,7	12,5	12,5
	Πλήρης και έγκαιρη ενημέρωση των γονέων	29	24,2	25,9	38,4
	Υπογράμμιση από τον/τη διευθυντή/ντρια της αναγκαιότητας του εθελοντισμού	64	53,3	57,1	95,5
	Απαγόρευση εθελοντικής εργασίας στο σχολείο	5	4,2	4,5	100,0

Total	112	93,3	100,0
Missing System	8	6,7	
Total	120	100,0	

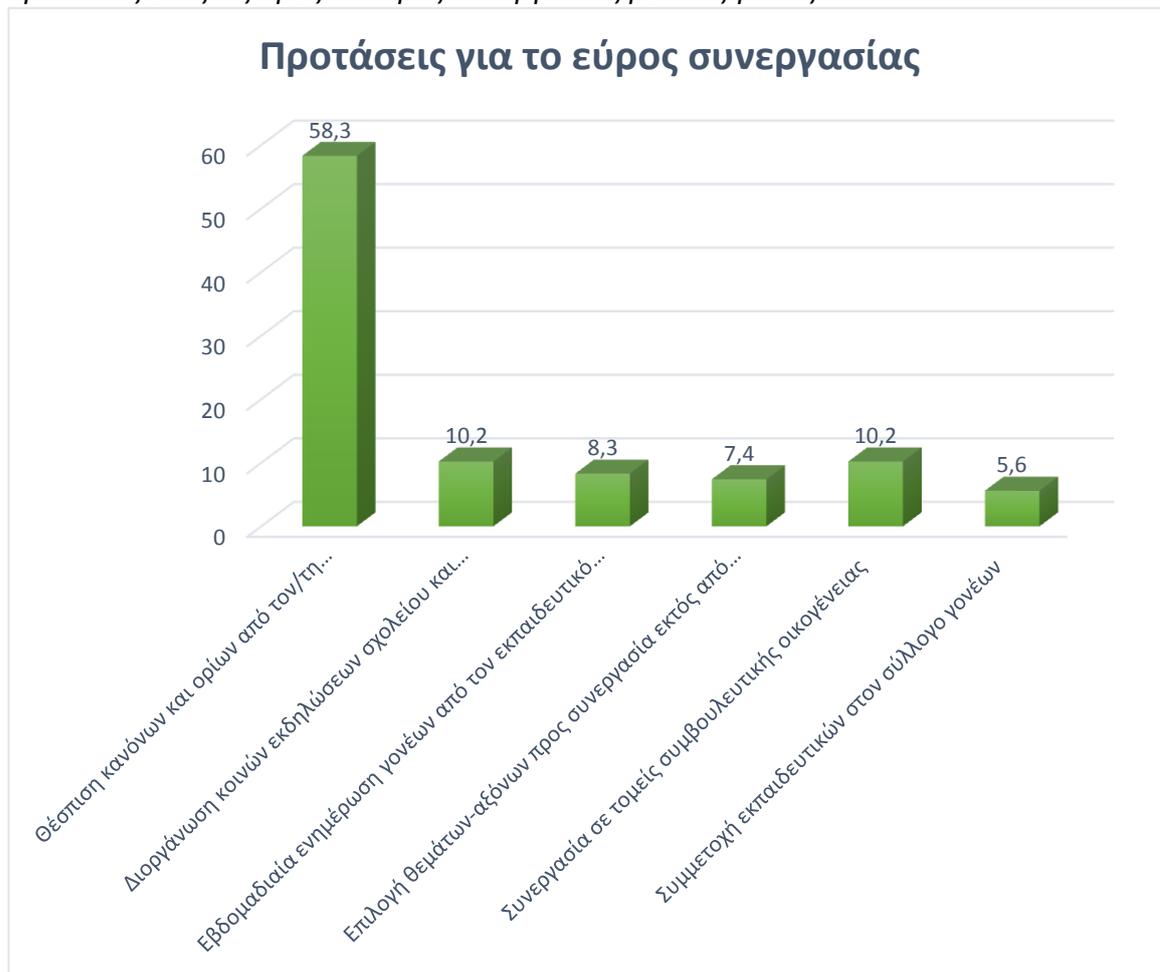
Διάγραμμα 11: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τις προτάσεις τους για την παρακίνηση των γονέων σε εθελοντική δραστηριότητα στο σχολείο

Πίνακας 24γ: Κατανομή συχνοτήτων, σχετικών και αθροιστικών % των εκπαιδευτικών σύμφωνα με την απάντησή τους στην ερώτηση 22γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 22γ: Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογένειας ως προς το εύρος της συνεργασίας του σχολείου με τους γονείς των μαθητών;		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Θέσπιση κανόνων και ορίων από τον/τη διευθυντή/ντρια στη συνεργασία γονέων-σχολείου	63	52,5	58,3	58,3
	Διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων σχολείου και συλλόγου γονέων παιδαγωγικού χαρακτήρα	11	9,2	10,2	68,5
	Εβδομαδιαία ενημέρωση γονέων από τον εκπαιδευτικό τάξης	9	7,5	8,3	76,9
	Επιλογή θεμάτων-αξόνων προς συνεργασία εκτός από τα θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης	8	6,7	7,4	84,3
	Συνεργασία σε τομείς συμβουλευτικής οικογένειας	11	9,2	10,2	94,4
	Συμμετοχή εκπαιδευτικών στον σύλλογο γονέων	6	5,0	5,6	100,0
Total	108	90,0	100,0		
Missing	System	12	10,0		
Total		120	100,0		

Διάγραμμα 12: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων % των εκπ/κών σύμφωνα με τις προτάσεις τους ως προς το εύρος συνεργασίας με τους γονείς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ερμηνεία αποτελεσμάτων έρευνας

1.Περίληψη

Στο πέμπτο κεφάλαιο υπάρχει η ποιοτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων της στατιστικής ανάλυσης της μελέτης, που προκύπτει από τις απόψεις και τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, για την συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου οικογένειας ,ως παράγοντα αποτελεσματικότητας των δημοτικών σχολείων του νομού. Έχει τέσσερις ενότητες που αναλύουν : α)τα δημογραφικά στοιχεία, β)τα αποτελέσματα της περιγραφικής στατιστικής , και γ)ποιοτική ανάλυση των προτάσεων και απόψεων των εκπαιδευτικών.

2.Τα δημογραφικά στοιχεία

Το δείγμα της έρευνας ήταν 120 εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνης. Τα σχολεία που επιλέξαμε για την έρευνα ήταν 12. 1) Στο ερώτημα για το μέγεθος του σχολείου το μεγαλύτερο ποσοστό, 69,2%, των σχολικών μονάδων είναι μεγάλα σχολεία, 10/θέσια και πάνω, το 27,5% είναι μεσαία σχολεία, 6/θέσια έως 9/θέσια, ενώ σε ποσοστό 3,3% είναι μικρά, 2/θέσια και 3/θέσια. 2) Στο ερώτημα για το φύλο των εκπαιδευτικών, η πλειοψηφία, 52,5%, των εκπαιδευτικών που πήραν μέρος στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο είναι γυναίκες και το 47,5% είναι άντρες. Στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση του νομού Ρεθύμνης, οι γυναίκες εκπαιδευτικοί είναι περισσότερες από τους άνδρες εκπαιδευτικούς. Έξαλλου και σε επίπεδο φοιτητών στα παιδαγωγικά τμήματα της χώρας οι γυναίκες φοιτήτριες είναι περισσότερες.3) Στο ερώτημα για την ηλικία των εκπαιδευτικών το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος, 35%, των εκπαιδευτικών έχει ηλικία 41-50 ετών, το 29,2% είναι 31-40 ετών, το 10,8% έχει ηλικία έως 30 ετών και το 25% έχει ηλικία 51 ετών και πάνω. Εδώ βλέπουμε ότι μεγάλο ποσοστό 60% των εκπαιδευτικών είναι μεγάλοι σε ηλικία από 40 και πάνω, αποτέλεσμα της ελλείψεως διορισμών στην δημόσια εκπαίδευση, λόγω της οικονομικής κρίσης. 4) Στο ερώτημα για το εάν οι εκπαιδευτικοί είναι παντρεμένοι έχω: η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών, 68,9%, είναι έγγαμοι, το 24,4% άγαμοι, το 0,8% άγαμοι με παιδί και σε ποσοστό 5,9% δηλώνουν *άλλο(είναι σε διάσταση ή σε χηρεία)*.5) Στο ερώτημα εάν οι σύζυγοι είναι δημόσιοι υπάλληλοι έχω: από τους έγγαμους εκπαιδευτικούς σε ποσοστό 45,8% δηλώνουν ότι ο/η σύζυγος είναι δημόσιος υπάλληλος, ενώ το 54,2% δηλώνουν *όχι*. 6) Στο ερώτημα για την προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών έχω :το μεγαλύτερο ποσοστό, 35,8%, των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο έχουν 21 και πάνω συνολικά χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση, το 33,3% έχουν 11-20 χρόνια, σε ποσοστό 16,7% έχουν 5-10 χρόνια και το 14,2% έχουν κάτω από 5 χρόνια υπηρεσίας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. 7) Για τα χρόνια στο ίδιο σχολείο έχω: αναφορικά με την ερώτηση 5β, το μεγαλύτερο ποσοστό, 61,5%, των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο υπηρετεί λίγα

χρόνια στο σχολείο που είναι τώρα, μέχρι 5 χρόνια, το 14,5% υπηρετεί από 5 έως 10 χρόνια, το 21,4% υπηρετεί 11-20 χρόνια και μόλις το 2,6% υπηρετεί 21 και πάνω χρόνια.8) Για τις σπουδές των εκπαιδευτικών έχω: Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο έχουν, σε πολύ μικρό ποσοστό, 1,7%, διδακτορικό, σε ποσοστό 26,7% έχουν δεύτερο πτυχίο, μεταπτυχιακό τίτλο έχει το 33,3% ενώ δηλώνουν σε ποσοστό 23,3% άλλες σπουδές (όσοι δάσκαλοι είχαν πάει διδασκαλείο τα προηγούμενα χρόνια συμπλήρωναν αυτό το τετραγωνάκι).9) Ως προς την υπηρεσιακή τους ιδιότητα, οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στην έρευνα και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο σε πολύ μικρό ποσοστό, 0,8%, υπηρετούν ως ωρομίσθιοι, η μεγάλη πλειοψηφία, 71,2%, είναι μόνιμοι και σε ποσοστό 28% είναι αναπληρωτές. Το ποσοστό των αναπληρωτών είναι μεγάλο και είναι αποτέλεσμα της έλλειψης διορισμών στην δημόσια παιδεία τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής κρίσης.

3. Τα αποτελέσματα της περιγραφικής στατιστικής

Οι εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνου δίνουν θετική απάντηση στο βασικό ερώτημα της έρευνας, για το αν η συμβολή του διευθυντή είναι σημαντική για την καλή συνεργασία συλλόγου γονέων και σχολείου. Σε ποσοστό 100% οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι πρέπει να έχει καλή συνεργασία με τον σύλλογο γονέων. Ο διευθυντής σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Ρεθύμνου σε μεγαλύτερο ποσοστό πρέπει να έχει την πρωτοβουλία, για τις συναντήσεις των εκπαιδευτικών με τον σύλλογο γονέων ή το με τον πρόεδρο του συλλόγου γονέων. Επίσης θεωρούν ότι ο διευθυντής θα πρέπει να είναι : α) επικοινωνιακός, β) να μην κάνει υπηρεσιακά λάθη, γ) να είναι διαχειριστικός και συνδιαμορφωτικός, δ) να είναι διαχειριστής αντίθετων απόψεων και συμφερόντων, στ) και να μην αγνοεί την τοπική κοινωνία. Στο ερώτημα, εάν οι εκπαιδευτικοί είναι ευχαριστημένοι με το επίπεδο συνεργασίας του σχολείου με τους γονείς, το ποσοστό των εκπαιδευτικών αυξάνει όσο μεγαλώνει η ηλικία και ιδιαίτερα στην κατηγορία 41-50 έτη που είναι 85,7% και ακόμη μεγαλύτερο στην κατηγορία 51 και πάνω έτη που είναι 86,7%, δηλαδή τα ποσοστά σ' αυτές τις κατηγορίες είναι μεγαλύτερα του συνολικού δειγματικού ποσοστού. Αντίθετα, στις κατηγορίες της μικρότερης ηλικίας, έως 30 ετών και 31-40 ετών, το ποσοστό αυτό είναι σαφώς

μικρότερο (46,2% και 57,1% αντίστοιχα) του συνολικού δειγματικού ποσοστού (73,3%). Εδώ βλέπουμε ότι περισσότερο οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εκπαιδευτικοί απαντούν ότι είναι *πάρα πολύ* και *πολύ* ευχαριστημένοι από τη συνεργασία τους με τον σύλλογο γονέων στο σχολείο τους. Αντίστοιχα μεγάλο είναι και το ποσοστό που απαντούν *ναι* στην ερώτηση για το αν πιστεύουν ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών. Στην κατηγορία 31-40 έτη είναι 91,4 και ακόμη μεγαλύτερο στις κατηγορίες 41-50 και 51 και πάνω έτη, που είναι 100%. Αντίθετα, στην κατηγορία της μικρότερης ηλικίας, έως 30 ετών, το ποσοστό είναι σαφώς μικρότερο, 84,6%. Εδώ βλέπουμε ξανά, ότι περισσότερο οι μεγαλύτεροι σε ηλικία εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών. Ως προς την οργανικότητα, οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν σε μικρά σχολεία, έως 5/θέσια, απαντούν *ναι*, ποσοστό 100%, στην ερώτηση: Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών, σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς των μεσαίων σχολείων, 6/θέσια έως 9/θέσια, ποσοστό 87,9%, με εξαίρεση τα μεγάλα σχολεία, 10/θέσια και πάνω, ποσοστό 98,8%. Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, πιστεύουν ότι η συνεργασία μεταξύ σχολείου και γονέων των μαθητών, υπάρχει εκτός από την αντιμετώπιση προβλημάτων, στην οργάνωση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων-γιορτών και στην διοργάνωση παιδαγωγικών εκδηλώσεων. Ως προς το τι δεν βοηθάει, την συνεργασία σχολείου οικογένειας πιστεύουν ότι: α) ευθύνεται η έλλειψη χρόνου των γονέων, β) η κουλτούρα της περιοχής, και γ) χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων. Σημαντική είναι η άποψη των εκπαιδευτικών, πως οι γονείς στο Ρέθυμνο, παίρνουν μέρος στο σύλλογο γονέων :α) για να βοηθήσουν τα παιδιά τους και β) από αγάπη προς το σχολείο. Στην πόλη του Ρεθύμνου πολλές φορές, στην επιλογή σχολείου υπάρχει και η οικογενειακή παράδοση. Ακόμα πιστεύουν ότι οι γονείς ανταποκρίνονται μέτρια, στις προσκλήσεις του σχολείου για ενημέρωση, σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους. Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν, ότι εκτός από το ενδιαφέρον των γονιών, για το μέλλον των παιδιών τους, και οι ίδιοι βοηθούν με την προσπάθειά τους για προσέγγιση των οικογενειών των παιδιών.

4. Ποιοτική ανάλυση των προτάσεων και απόψεων των εκπαιδευτικών

Μετά την συμπλήρωση των ερωτήσεων, οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, είχαν να απαντήσουν σε μια ερώτηση ανοικτού τύπου με τρία μέρη, για την βελτίωση της συνεργασίας σχολείου και οικογένειας. Το σύνολο των εκπαιδευτικών απάντησε σε μια τουλάχιστον ερώτηση.

Α) Στην ερώτηση : Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογένειας ως προς την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του σχολείου ;Από τους 120 εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην έρευνα ,112 απάντησαν σε αυτή την ερώτηση. Οι εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνης, θέλουν : 1)να υπάρχει ουσιαστική συμμετοχή των γονέων στο σύλλογο γονέων(47,3%). 2) Ο διευθυντής του σχολείου να είναι επικοινωνιακός (18,8) και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του σχολείου .3)Να έχει καλή συνεργασία και συχνή επικοινωνία με τον σύλλογο γονέων(14,3). Μόνο, εάν υπάρχει καλή συνεργασία, καλό κλίμα και καλή θέληση και από τις δυο πλευρές μπορούν να λυθούν τα προβλήματα.4) Να γίνονται ειδικά σεμινάρια για γονείς (4,5%) .5) Στην αρχή της σχολικής χρονιάς να γίνεται παρουσίαση του πλαισίου συνεργασίας γονέων-εκπαιδευτικών . (10.7%) 6) Να γίνει αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου, για την υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου.(4.5%)

Β)Στην ερώτηση : Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογένειας ως προς την παρακίνηση των γονέων για εθελοντική δραστηριότητα για ζητήματα του σχολείου; Από τους 120 εκπαιδευτικούς που βοήθησαν στην έρευνα ,112 απάντησαν σε αυτή την ερώτηση. Οι εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνης θεωρούν , ότι: 1)Ο διευθυντής θα πρέπει να ενημερώνει τους συλλόγους διδασκόντων και γονέων και κηδεμόνων, για την αξία του εθελοντισμού(57,1%). Ώστε, διευθυντής ,εκπαιδευτικοί, γονείς και παιδιά να παίρνουν μέρος όλοι μαζί σε εθελοντικές δραστηριότητες .2) Επίσης θα πρέπει, να γίνεται στους γονείς πλήρης και έγκαιρη ενημέρωση (25,9%).3) Αξιοποίηση από το σχολείο των προσόντων των γονέων (12,5%) .Σημαντικό ακόμα εύρημα, μικρή μερίδα εκπαιδευτικών που λένε όχι στον εθελοντισμό, γιατί δεν πρέπει ο ιδιώτης να αντικαθιστά το κράτος (4,5%).

Γ)Στην ερώτηση: Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογένειας ως προς το εύρος της συνεργασίας του σχολείου με τους γονείς των μαθητών; Από τους 120 εκπαιδευτικούς που συμμετείχαν στην έρευνα ,108 απάντησαν σε αυτή την ερώτηση. Οι εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνης θέλουν τα εξής : 1)ο διευθυντής του σχολείου , θα πρέπει να βάζει κανόνες και όρια στη συνεργασία γονέων-σχολείου, από την αρχή της χρονιάς .(58,3%) 2)Θα πρέπει να γίνεται διοργάνωση κοινών εκδηλώσεων σχολείου και συλλόγου

γονέων παιδαγωγικού χαρακτήρα .(10,2%) 3) Θα πρέπει να υπάρχει συνεργασία σε τομείς συμβουλευτικής της οικογένειας (10,2%) 4) Θα πρέπει να υπάρχει, εβδομαδιαία ενημέρωση γονέων από τον εκπαιδευτικό τάξης(8,3%) 5) Θα πρέπει να υπάρχει επιλογή θεμάτων-αξόνων, προς συνεργασία εκτός από τα θέματα διοίκησης της εκπαίδευσης.(7,4%) Κάποιοι εκπαιδευτικοί θεωρούν σημαντικό να υπάρχει συμμετοχή εκπαιδευτικών στον σύλλογο γονέων (5,6%) .Γιατί οι εκπαιδευτικοί ξέρουν καλύτερα τα προβλήματα του σχολείου.

Οι εκπαιδευτικοί του νομού Ρεθύμνης θεωρούν σημαντική την συμβολή του διευθυντή στην συνεργασία σχολείου και οικογένειας. Θέλουν να είναι επικοινωνιακός να βρίσκει λύσεις στα προβλήματα του σχολείου ,να φτιάχνει το θετικό κλίμα στο σχολείο, να αξιοποιεί τις γνώσεις των γονέων προς όφελος του σχολείου και να βάζει κανόνες και όρια στην συνεργασία του σχολείου με τους γονείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Τελικά συμπεράσματα και προτάσεις

1.Περίληψη.

Το έκτο κεφάλαιο της μελέτης ,παρουσιάζει τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας και δείχνει ποιά είναι η συμβολή του διευθυντή στην ενίσχυση της συνεργατικής σχέσης , σχολείου και γονέων των μαθητών του σχολείου. Επίσης και προτάσεις για την βελτίωση αυτής της σχέσης ,και προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

2.Συμπεράσματα.

Από την ανάλυση των ευρημάτων της έρευνας ,βγαίνουν τα συμπεράσματα, τα οποία δείχνουν τις στάσεις ,αντιλήψεις και απόψεις των εκπαιδευτικών, του νομού Ρεθύμνης ,για το ποιά είναι η συμβολή του διευθυντή στην σχέση συνεργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας. Από αυτά τα συμπεράσματα θα βγουν μετά οι προτάσεις που θα βοηθήσουν την συνεργασία σχολείου και οικογένειας και την αποτελεσματικότητα των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης. Έτσι έχουμε τα εξής συμπεράσματα:

- Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης , πιστεύουν ότι η συμβολή του διευθυντή είναι σημαντική για την καλή συνεργασία συλλόγου γονέων και σχολείου.
- Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης πιστεύουν , ότι ο διευθυντής του σχολείου θα πρέπει να έχει καλή συνεργασία με τον σύλλογο γονέων και να είναι : 1)επικοινωνιακός

,2)διαχειριστής αντίθετων απόψεων και συμφερόντων ,3)δεν θα πρέπει να αγνοεί την τοπική κοινωνία και 4)δεν θα πρέπει να κάνει υπηρεσιακά λάθη.

- Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης, πιστεύουν ότι η πρωτοβουλία, για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων πρέπει να ανήκει στον διευθυντή του κάθε σχολείου.
- Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Ρεθύμνης είναι σε μεγάλο βαθμό ευχαριστημένοι από την συνεργασία που έχουν με τους γονείς των μαθητών τους ,και πιστεύουν ότι αυτό, βοηθά στην αποτελεσματική λειτουργία των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι οι γονείς παίρνουν μέρος στο σύλλογο γονέων και κηδεμόνων για : α)να βοηθήσουν τα παιδιά τους και β)από αγάπη για το σχολείο που πηγαίνουν τα παιδιά τους.(στο Ρέθυμνο πολλές φορές, τα παιδιά , οι γονείς και οι παππούδες ακόμα έχουν λάβει την βασική τους εκπαίδευση στο ίδιο σχολείο) Επίσης, η εμπλοκή τους γίνεται για την οργάνωση καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων – γιορτών και για την οργάνωση παιδαγωγικών εκδηλώσεων.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι οι παράγοντες που εμποδίζουν την συχνή συνεργασία εκπαιδευτικών και γονέων είναι : α) η έλλειψη χρόνου των γονέων και β)η κουλτούρα της περιοχής.
- Οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι οι γονείς ανταποκρίνονται μέτρια προς πολύ στις προσκλήσεις του σχολείου για ενημέρωση και αυτό οφείλεται: α) στο ενδιαφέρον των γονέων για το μέλλον των παιδιών τους, β)στις προσπάθειες των εκπαιδευτικών να προσεγγίσουν τις οικογένειες των παιδιών.
- Τέλος οι εκπαιδευτικοί που βρίσκονται στην κατηγορία 50 και μεγαλύτεροι δηλώνουν μεγαλύτερο βαθμό ευχαρίστησης από τους νεώτερους εκπαιδευτικούς: α) γιατί οι γονείς έρχονται πιο συχνά, για ενημέρωση και παρακολουθούν από κοντά την πρόοδο των παιδιών τους ,β)για την καλή συνεργασία ,με τους γονείς του σχολείου τους και γ) την συνεργασία σχολείου και οικογένειας ,που όπως πιστεύουν βοηθάει στην βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης νομού Ρεθύμνης πιστεύουν, ότι ο πιο σημαντικός παράγοντας για την επιτυχία ενός σχολείου, είναι ο διευθυντής του συγκεκριμένου σχολείου. Ο διευθυντής δεν μπορεί να αγνοήσει τους γονείς του σχολείου του, και πρέπει να δημιουργήσει καλές σχέσεις μαζί τους . Επίσης είναι αυτός που πρέπει να δημιουργήσει θετικό κλίμα στο σχολείο και να βρει τρόπο να προσαρμοστούν σε αυτό, όλοι οι εμπλεκόμενοι, εκπαιδευτικοί και γονείς.

3.Προτάσεις.

Μελετώντας την σχετική βιβλιογραφία και έχοντας κάνει την έρευνα ,για το ποιά είναι η συμβολή του διευθυντή στις σχέσεις σχολείου και οικογένειας , ως παράγοντα αποτελεσματικότητας των δημοτικών σχολείων του νομού Ρεθύμνης και έχοντας μελετήσει και τις απόψεις των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στην έρευνα, προτείνω τα ακόλουθα:

- Το κράτος θα πρέπει να ενθαρρύνει και να ενισχύσει την επικοινωνία και την συνεργασία σχολείου και οικογένειας , για να υπάρχει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην εκπαίδευση.
- Επιμόρφωση των διευθυντών, όταν αναλαμβάνουν την διεύθυνση ενός σχολείου, σε θέματα ψυχολογίας ,διοίκησης και επικοινωνίας. Ο εκπαιδευτικός όταν γίνεται διευθυντής, θα πρέπει να έχει τις απαραίτητες γνώσεις , για να μπορέσει να πραγματοποιήσει σωστά το έργο του.
- Σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς , για το πώς θα έρχονται σε επικοινωνία με τους γονείς. Σεμινάρια εκπαιδευτικών , για να μπορούν να βοηθήσουν καλύτερα τους μαθητές τους, και συμμετοχή σε προγράμματα σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια, (π.χ. το 16^ο δημοτικό σχολείο Ρεθύμνου, συμμετέχει σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο Ρεθύμνου στο πρόγραμμα της ψυχικής ανθεκτικότητας).
- Σχεδιασμός νέων προγραμμάτων εκπαίδευσης γονέων.(συμβουλευτική γονέων).

4.Προτάσεις για μελλοντική έρευνα.

Πραγματοποιώντας την συλλογή των ερωτηματολογίων μου , κατά τον τελευταίο μήνα του 2018. Συνομιλώντας με συναδέλφους εκπαιδευτικούς, διαπίστωσα, ότι κάποιοι από αυτούς είχαν διπλή ιδιότητα. Από τους 120 εκπαιδευτικούς που βοήθησαν στην έρευνα, 12 είχαν αυτή την διπλή ιδιότητα. Είναι μέλη του συλλόγου διδασκόντων και μέλη του συλλόγων γονέων. Είναι γνωστό ,ότι οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν καλύτερα τα προβλήματα των σχολείων από τους υπόλοιπους γονείς .Όπως , ότι και οι ρόλοι θα πρέπει να είναι διακριτοί .Το συγκεκριμένο όμως θέμα δεν έχει ερευνηθεί στο νόμο Ρεθύμνου .Έτσι προκύπτουν τα εξής ερευνητικά ερωτήματα: 1)εάν οι εκπαιδευτικοί, πρέπει να είναι μέλη των συλλόγων γονέων , 2)εάν πρέπει , να είναι μέλη στο σύλλογο γονέων του σχολείου που υπηρετούν , 3) πόσο βοηθάει αυτό την καλή συνεργασία σχολείου και οικογένειας , 4) τι προβλήματα δημιουργεί στις σχέσεις μεταξύ των μελών του συλλόγου γονέων και 5) τι προβλήματα δημιουργεί στην συνοχή του συλλόγου διδασκόντων. Αλλά αυτό μπορεί να είναι το θέμα μιας μελλοντικής έρευνας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

1.Βιβλιογραφία

Ελληνική βιβλιογραφία

Αθανασούλα- Ρέππα, Α.(2008: 170) Ο εκπαιδευτικός οργανισμός και το ευρύτερο της κοινωνίας του, περιβάλλον

Αλεξογιαννόπουλου, Β. (2006): Ο διευθυντής σχολείου ως διαχειριστής του ανθρωπίνου δυναμικού .Μια συγκριτική αποτίμηση της αλλαγής του ρόλου στην Ελλάδα και την Μ. Βρετανία. Διπλωματική εργασία :Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Γεωργίου, Ν.Σ.(1996):Γονεϊκή συμπεριφορά και σχολική επίδοση .Παιδαγωγική Επιθεώρηση, 23 σελ 131-155.

Γεωργίου,Σ.(2005): Ψυχολογία των οικογενειακών συστημάτων. Αθήνα, Άτροπος

Γεράρης,Η. &Μπαλτατζής,Δ.(2006) : Η ανάπτυξη της θρησκευτικής σκέψης και η σχολική θρησκευτική αγωγή. Η ψυχολογική διάσταση του μαθήματος των θρησκευτικών στην σχολική ηλικία.

Δενδρινού- Αντωνάκη , Ν. (1971) Οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και ιδίως της επαγγελματικής ,Αθήνα.

Ζάχαρης , Ε.(1985: 520) Ιστορία, οργάνωση και διοίκηση τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, εκδόσεις ΟΕΔΒ Αθήνα.

Κωνσταντίνου, Χ. (1998):Σχολική πραγματικότητα και κοινωνικοποίηση του μαθητή, εκδόσεις Gutenberg ,Αθήνα.

Κανελλόπουλος ,Χ. (1990):Μάνατζμεντ, αποτελεσματική διοίκηση, εκδόσεις international publishing Αθήνα.

Κόκκος , Α .(1999):Κοινωνική και ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαιδευτικής διοίκησης (τομ.3,39)Πάτρα ΕΑΠ.

Κωνσταντίνου , Χ.(1994:17) .Το σχολείο ως γραφειοκρατικός οργανισμός και ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε αυτόν. Εκδόσεις Σμυρνιωτάκη, Αθήνα.

Κατσαρός,Ι.(2008 :118) . Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης.

Κούρτης Κ. (1977): Η θεωρία και η πρακτική της σύγχρονης διοίκησης .Τόμος 1 Αθήνα.

Κιρκιγιάννη, Φ. (2008): Επικοινωνία σχολείου-οικογένειας και ο ρόλος του διευθυντή: Εμπειρική μελέτη σε διευθυντές σχολείων πρωτ/μιας εκπαίδευσης. Ν. Κυκλάδων. Διδακτορική διατριβή πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Μαρκαντώνης ,Ι ,κ.α.(1991) Οικογένεια, μητρότητα, αναδοχή Αθήνα :Μαυροματής

- Αναφορά στο βιβλίο οικιακής οικονομίας Α γυμνασίου, βιβλίο μαθητή .Αθήνα :Ο.Ε.Δ.Β.
- Ματσαγγούρας, Η.(1999): Στρατηγικές διδασκαλίας :η κριτική σκέψη στην διδακτική πράξη :Αθήνα Gutenberg.
- Ματσαγγούρας, Η.- Βέρδης ,Αθ.(2003).Γονείς ,εταίροι στην εκπαίδευση :απόψεις Ελλήνων γονέων υπό τη σύγχρονη προβληματική. Επιστημονικό βήμα 2 σελ 5-23
- Μιχόπουλος,Αν.Β.(1993):Η εκπαίδευση στο πλαίσιο της οργανωτικής θεωρίας .Αθήνα.
- Μπόνια, Α.(2011) : Η στάση των εκπαιδευτικών απέναντι στην γονεϊκή εμπλοκή στο δημοτικό σχολείο .Διδακτορική διατριβή. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- Μπουραντάς ,Δ.(2005): Ηγεσία, εκδόσεις Κριτική Αθήνα.
- Μπρούντζος , Α.(1998):Ο εκπαιδευτικός ως λειτουργός προσανατολισμού .Μια ανθρωπιστική εκπαίδευση Αθήνα :Λύχνος.
- Πνευματικός,Δ.(2008): Γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαίδευση των παιδιών. Διερεύνηση των πεποιθήσεων των γονέων. Επιστημονική επετηρίδα της ψυχολογικής εταιρίας Βορείου Ελλάδας.
- Παπαγεωργάκης, Π. (2006): Στάσεις διευθυντών ,αναφορικά με την συνεργασία σχολείου και συλλόγου γονέων και κηδεμόνων στο νομό Κορινθίας .Διπλωματική εργασία πανεπιστημίου Αιγαίου.
- Παπαγεωργάκης, Π. (2015):Οι σχέσεις σχολείου και συλλόγου γονέων και κηδεμόνων .
- Πυργιωτάκης ,Ι.(2001): Ο νέος ρόλος στο ολοήμερο σχολείο. Ρόλος του διευθυντή ομιλία σε ημερίδα 21-9-2001.
- Παπαδογιάννη-Χριστοδούλου,Κ.(1987) :Ψυχοπαιδαγωγικές διαδικασίες μέσα στην οικογένεια που επηρεάζουν την πορεία του μαθητή στο σχολείο: τα ερευνητικά μοντέλα που έχουν χρησιμοποιηθεί, κατηγοριοποίηση και αξιολόγηση τους .Σύγχρονη Εκπαίδευση 37, σελ 53-60.
- Πασιαρδής,Γ.(2001): Το σχολικό κλίμα <θεωρητική ανάλυση και εμπειρική διερεύνηση των βασικών παραμέτρων >Αθήνα Τυπωθήτω.
- Πασιαρδής,Γ.(2004):Η εκπαιδευτική ηγεσία από την περίοδο της ευμενούς αδιαφορίας στη σύγχρονη εποχή .Αθήνα, Μεταίχιμο.
- Παπαναούμ , Ζ.(1995):Η διεύθυνση σχολείου εκδ. Αφων. Κυριακίδη Θεσσαλονίκη

- Πετρίδου, Ε. (1998) : Διοίκηση –μάνατζμεντ ,εκδόσεις Ζυγός Θεσσαλονίκη.
- Σαλαβού , Ε.Ε. (2013): Καινοτομία και αλλαγή στο επιχειρείν . Εκδόσεις Α.Σταμούλης.
- Σαϊτη, Αν. (2006) : <Όψεις του οργανωτικού σχεδιασμού στη διοίκηση της εκπαίδευσης :η περίπτωση του ΥΠΕΠΘ.> Θεωρία και πράξη τεύχος 1 pp 104-116.
- Σαϊτη, Αν.(2007):Ο θεσμός του σχολικού συμβουλίου 1985-2005.Απολογισμός και ανάγκη επαναπροσδιορισμού του ρόλου του. Ε.Α. Τ.4
- Σαϊτης, Χρ.(1998) : Ο θεσμός του υποδιευθυντή σχολείου , ως βάση για την ανάπτυξη ηγετικών στελεχών στην εκπαίδευση .Διοικητική ενημέρωση . τεύχος 2 σελ. 39-59.
- Σαϊτης, Χρ. (2005):Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο(3^η εκδ. Αθήνα αυτοέκδοση)
- Σαϊτη, Αν.-Σαϊτης Χρ.(2012): Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης ,Αθήνα 2012.
- Σαϊτης, Χρ. (2014):Μύηση των εκπαιδευτικών στα μυστικά της σχολικής ηγεσίας .Αθήνα εκ. ιδίου.
- Σαϊτης ,Χρ. (2007): Οργάνωση και λειτουργία των σχολικών μονάδων αυτοέκδοση Αθήνα.
- Σαϊτης, Χρ. (2007:Α:94-97) , Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο, από την θεωρία στην πράξη (3^η εκδ.)Αθήνα :αυτοέκδοση.
- Σαϊτης, Χρ. (2008):Ο διευθυντής στο σύγχρονο σχολείο .Αθήνα αυτοέκδοση.
- Σαϊτης ,Χρ.(2008) :Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης . Αυτοέκδοση Αθήνα.
- Σαϊτης, Χρ.(2007 Α,Β,Γ): Οργάνωση και λειτουργία της σχολικής μονάδας .Αυτοέκδοση Αθήνα.
- Στυλιανίδης ,Μ.- Θεοφλίδης, Χ.(2000) :Φιλοσοφία και πρακτική της διοίκησης δημοτικού σχολείου στην Κύπρο, Λευκωσία.
- Σιάσος ,Σ. (2016):Διπλωματική εργασία Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Θέμα :Η συνεργασία σχολείου οικογένειας ως παράγοντας αποτελεσματικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων :στάσεις και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών των μουσικών σχολείων της Ελλάδας.
- Στιβακτάκης,Ε.(2005):Ο διευθυντής σχολείου ως αντικείμενο και φορέας αξιολόγησης : συγκριτική μελέτη των απόψεων ,διευθυντών σχολείων πρωτ/μιας και δευτ/μιας εκπαίδευσης. Διδακτορική διατριβή Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Τύπας, Γ. Κατσαρός, Ι. (2003):Εισαγωγή στη διοικητική επιστήμη ,εκδόσεις Gutenberg ,Αθήνα.

Φαφούτη,Λ.(2014):Διπλωματική εργασία πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Θέμα: Σχέσεις σχολείου και οικογενειών Ρομά .Η περίπτωση του 1^{ου} νηπιαγωγείου Ορχομενού.

ΝΟΜΟΙ-ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ-ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Νόμος 1566/1985 (φ.ε.κ167/1985 τ.α.) Δομή και λειτουργία της α/βάθμιας και β/βάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.

Ξένη βιβλιογραφία

Hoy & Miskel, (1987,1996,2001) :Educational administration :theory ,research and practice McGraw Hill ,New York.

Bohlen R.(1996)<School effectiveness and improvement> in the book :Linking school activeness and school Improvement (eds) Reynolds D. Bohlen Creemerw b etc Rutledge London.

Epstein, (2001).Effects of teacher practices of parent involvement on student achievement in reading and math. In S. silvery (ed). Literacy through family community and school interaction pp.261-276 Greenwich.

Epstein (1992).School and family partnerships in M. Alcan encyclopedia of educational research pp 113- 151 New York McMillan.

Soliman (1995) . From involvement to participation .Six levels schools community interaction.

Soliman (1996). Αναφορά Λ. Συμεού (2003): Σχέσεις σχολείου οικογένειας: έννοιες, μορφές και εκπαιδευτικές συνεπαγωγές <στο περιοδικό παιδαγωγική επιθεώρηση 36>.

Huber (2004): Σχολική ηγεσία και ανάπτυξης ηγεσίας.

Weber and Person (1955):Η ψυχολογία της ειδίκευσης :γνωστική ερευνα και εμπειρία Α(i)

Fredrickson (2006)-O-McClain (2008)

Elizaide-Utnick (2002) : Εγχειρίδιο σχολικής- οικογενειακής σύμπραξης.

Eccles and Harold, (1996): Family involvement in children 's and adolescents schooling in a booth j.f. Dunn. Family school lings how do they effect education etc.

S.B. Sheldon and F. L. Van Vourlis : <Partnership programs in U.S. schools: development and relationship t.s. family involvement out comes > ,school restiveness .And school is improvement(2004:135)

Jones et Al (1997): Attitudes of early childhood teachers toward family and community involvement. Farley education and development ,8(21) pp. 153-166.

Snap,(1993). Developing home-school partnerships. Teachers college press, Columbia university, New York.

Grolnick, Ben jet, Karowski and Apostoleris ,(1997): Predictors of parents involvement in children 's schooling journal of educational psychology ,89(3) pp. 538-548.

Ryan, and Adams, (1995): Driving Fear out of the workplace. Inequity in social Exchange.

Blanchard and Miller (2007):Το μυστικό. Τι γνωρίζουν και τι κάνουν οι μεγάλοι ηγέτες ; Εκδόσεις κλειδάριθμος, Αθήνα

George et Al (1998): Πρακτικός προσανατολισμός στο σύγχρονο μάνατζμεντ ,εκδόσεις Ελληνική γραμμή Αθήνα.

Erikson and Piaget :Τα στάδια της γνωστικής ανάπτυξης

Handy (1981:89) Understanding organizations penguin London.

2.Ερωτηματολόγιο

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Το ερωτηματολόγιο αυτό είναι ανώνυμο και συμπληρώνεται από εκπαιδευτικούς. Οι απαντήσεις θα κρατηθούν ανώνυμες και θα χρησιμοποιηθούν για ερευνητικούς σκοπούς. Σκοπός αυτού του ερωτηματολογίου είναι να συγκεντρώσει τις απόψεις σας για την επικοινωνία του διευθυντή- σχολείου με τους γονείς των μαθητών.

Ημερομηνία συμπλήρωσης / / 2018

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΝΟΜΟΣ..... ΟΡΓΑΝΙΚΟΤΗΤΑ /ΘΕΣΙΟ.

B.ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Φύλο: Άνδρας Γυναίκα:
2. Ηλικία: Κάτω από 30 31-40 41-50 51 και πάνω
3. Οικογενειακή κατάσταση:
- Έγγαμος Άγαμος Άγαμος με παιδί Άλλο
4. Αν είστε έγγαμος: Ο/η σύζυγος σας είναι δημόσιος υπάλληλος;
- Ναι Όχι
5. Χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση:
- α) Χρόνια υπηρεσίας στην εκπαίδευση συνολικά: Κάτω από 5 5-10 11-20 21 και πάνω
- β). Χρόνια υπηρεσίας στο σημερινό σχολείο
6. Εκτός από το βασικό πτυχίο διορισμού, τι άλλο τίτλο σπουδών έχετε;
- Διδακτορικό Μεταπτυχιακό Δεύτερο Πτυχίο Άλλες Σπουδές.
7. Υπηρεσιακή ιδιότητα: Μόνιμος Αναπληρωτής Ωρομίσθιος

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ -ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

8. Σε ένα αποτελεσματικό σχολείο , υπάρχει εκτός των άλλων και καλή συνεργασία με τον σύλλογο γονέων . Στο δικό σας σχολείο υπάρχει σύλλογος γονέων;

Ναι Όχι

9.Αν ναι ,σε ποιο βαθμό είστε ευχαριστημένος/η από την συνεργασίας σας με τον σύλλογο γονέων;

Πάρα πολύ πολύ μέτρια λίγο καθόλου

10 .Αν η απάντηση σας στην ερώτηση 9 είναι “πάρα πολύ” έως “πολύ” ποια από τα παρακάτω θέματα έχετε συνεργασία ;(σημειώστε με Χ ό,τι ισχύει)

α)οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων

β)οργάνωση καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων-γιορτών

γ)οργάνωση παιδαγωγικών εκδηλώσεων

δ) οργάνωση σεμιναρίων για το περιβάλλον

ε)εκθέσεις βιβλίων και ομιλιών- διαλέξεων

στ)εκδηλώσεις εθιμοτυπικού χαρακτήρα

ζ)αντιμετώπιση προβλημάτων στην λειτουργία του σχολείου

η)κάτι άλλο

11. Πιστεύετε ότι η συνεργασία που έχετε με τους γονείς του σχολείου σας, βοηθάει στην αποτελεσματική λειτουργία του σχολείου σας;

πάρα πολύ πολύ μέτρια λίγο καθόλου

12.Αν η απάντηση σας στην ερώτηση 11 είναι” λίγο” έως” καθόλου” ,σε

ποιους από τους παρακάτω λόγους αποδίδετε την ισχνή συνεργασία

με τους γονείς των μαθητών;(σημειώστε με Χ ό,τι ισχύει)

α)το αρνητικό κλίμα του σχολείου.

β)το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων .

γ)η κουλτούρα της περιοχής του σχολείου.

δ)ο λίγος χρόνο από την πλευρά του προσωπικού .

ε)η έλλειψη χρόνου τον γονέων .

στ)η επέμβαση των γονέων στο εκπαιδευτικό έργο.

ζ)στις συχνές αλλαγές του εκπαιδευτικού προσωπικού .

η)οι γονείς δεν ξέρουν τα προβλήματα του σχολείου.

θ)κάτι άλλο.

13. Ποιος κατά την γνώμη σας πρέπει να παίρνει την πρωτοβουλία για τις συναντήσεις με τον σύλλογο γονέων;(σημειώστε με Χ ό,τι ισχύει)

α) Ο διευθυντής του σχολείου

β) Ο πρόεδρος του συλλόγου γονέων

γ) Άλλος

14. Κατά την γνώμη σας ,για ποιους λόγους οι γονείς παίρνουν μέρος στο σύλλογο γονέων και κηδεμόνων;(σημειώστε με Χ ό,τι ισχύει)

Α)για κοινωνική πρόσφορα

β)από αγάπη για το σχολείο

γ)για να βοηθήσουν τα παιδιά τους

δ)για προσωπική καταξίωση

ε)για άλλο λόγο.

15. Σε ποιο βαθμό οι γονείς έρχονται στο σχολείο για ενημέρωση ,σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους;

Πάρα πολύ πολύ μέτρια λίγο καθόλου

16. Αν η απάντηση στην ερώτηση 15 είναι " πάρα πολύ" έως " πολύ" σε ποιους από τους παρακάτω λόγους αποδίδετε την καλή συνεργασία σχολείου –οικογένεια;

	πάρα-πολύ	πολύ	μέτρια	λίγο	καθόλου
α) Στην προσπάθεια του διευθυντή;					
β) Στο μορφωτικό επίπεδο των γονέων;					
γ) Στο ενδιαφέρον των γονέων για το μέλλον των παιδιών τους;					
δ) Στην προσπάθεια των εκπαιδευτικών να προσεγγίσουν τις οικογένειες των παιδιών;					
ε) Κάτι άλλο.....					

17. Πιστεύετε ότι η καλή συνεργασία του σχολείου με τους γονείς βοηθάει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της μάθησης των μαθητών;

Ναι Όχι

18.Αν η απάντηση στην ερώτηση 17 είναι ναι ,σε ποιούς από τους παρακάτω λόγους αποδίδετε τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας;

	πάρα πολύ	πολύ	μέτρια	λίγο	καθόλου
α)Στο ότι οι μαθητές νιώθουν άνετα στο περιβάλλον του σχολείου.					
β)Στο ότι υπάρχει αλληλοενημέρωση για τυχόν προβλήματα των παιδιών.					
γ)Στο ότι η σωστή ενημέρωση βοηθά τους εκπαιδευτικούς στο έργο τους.					
δ)Στο ότι η σωστή ενημέρωση βοηθάει στη βελτίωση του σχολικού κλίματος.					
ε)Σε κάτι άλλο.					

19.Αν η απάντηση στην ερώτηση 17 είναι όχι γιατί δεν συντελεί στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας ; Διότι οι γονείς:

	πάρα πολύ	πολύ	μέτρια	λίγο	καθόλου
α)Παρεμβαίνουν στο έργο των εκπαιδευτικών.					
β)Καλύπτουν αδυναμίες – προβλήματα των παιδιών τους.					
γ)Δεν συνεργάζονται με τις οδηγίες των εκπαιδευτικών.					
δ)Άλλο,τι;					

.20.Ποιος, πρέπει να είναι ο ρόλος του διευθυντή στην εμπλοκή του συλλόγου γονέων στο σχολείο;

	πάρα πολύ	πολύ	μέτρια	λίγο	καθόλου
α)Επικοινωνιακός.					
β)Διαχειριστικός-συνδιαμορφωτικός.					
γ)Να αφήνει περιθώριο για πρωτοβουλίες στους γονείς.					
δ)Διαχειριστής αντίθετων απόψεων και συμφερόντων.					
ε)Να μην αγνοεί την τοπική κοινωνία.					
στ)Να μην κάνει υπηρεσιακά λάθη.					
ζ)Άλλο					

21. Πρέπει να υπάρχει η συνεργασία διευθυντή-συλλόγου γονέων;

Ναι Όχι

Δ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

22. Τι άλλο έχετε να προτείνετε για την καλύτερη συνεργασία σχολείου-οικογενείας:

α) Ως προς την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του σχολείου;

.....
.....
.....

β) Ως προς την παρακίνηση των γονέων για εθελοντική δραστηριότητα

για ζητήματα του σχολείου;

.....
.....
.....

γ) Ως προς το εύρος της συνεργασίας του σχολείου με τους γονείς των μαθητών;

.....
.....
.....